

## **Refelesin Nga Faata'inga Fala Jon**

La Jon, nga Wane ni Kwairiinga laka'u ala Jisas, ngaia 'e giria nga buka lo'oo. Na alata no'ona, nga kiingi ba'ita 'i Rom, ma tani ta'a ba'ita ngaa'i la'u, gila malate'ote'o na Kristin tofuna gila tagoto'o na'a la Jisas Kraes ngaia nga wane ba'ita kwala'imori aga. La Jisas ngaia 'e siria 'ani kwaibooni na nga Kristin, fana fito'onga aaga 'ani tegela'a la'u. La Jisas 'e eta 'ani faate'enia 'ola lo'oo fala Jon fana fa'ategelalana ta'a Kristin lo'oo.

La Jisas 'e faate'enia 'ola 'e aula lo'oo fala Jon ne'e fata suria 'ato'atolanga na Kristin na nga alata no'ona, ma ka fata la'u mola suria 'olataa na te'e lau na alata la Jisas 'ani ori la'u mai. 'Ola ba'ita 'ubulana buka lo'oo 'e 'ilo'oo, God no'o ne'e to'o na tegelangaa lo'oo te'efou, ma ka dau fafia 'ola lo'oo te'efou, ma ngaia 'e to'omia 'ani 'abelo 'ania ta'a lo'oo aana. Ma te'efuta alata 'i buri, ngaia te'e talariafia marimae lo'oo aana te'efou, tafe'ua ma la Saetan, God te'e ngadaa te'efou. Na alata no'ona, God te'e nanamate'enia ta'a aana, ma tagila nana'i fe'enia. Tofuna ngaia te'e 'ilo'oo, ta'a Kristin sia manata gelo mola na alata gila daria 'ato'atolanga lo'oo.

### **Ni 'ola taringa'i 'ubulana buka lo'oo:**

Girigiringa fana fiu siosi (1:1—3:22)

Nga furi'i to'orunga na 'inato'onga 'i langi (4:1—5:14)

Nga fiu maetooto'o ne'e fono ngasi 'usia nga ebeeba (6:1—8:5)

Fiu fe'e bungu na enselo (8:6—11:19)  
 La Saetan 'e funuria siosi na God (12:1—14:20)  
 Nga fiu enselo fe'enia nga fiu kwa'ikwa'inga 'i'isi  
 (15:1—16:21)  
 God 'e ngadaa 'i Babilon te'efou (17:1—19:21)  
 God 'e 'inato'o fafia 'i langi ma 'i wado la'u mola  
 (20:1—22:21)

<sup>1</sup> 'Ubulana buka lo'oo, la Jon ngaia 'e giria nga kwairiinga suria nga 'ola na la Jisas Kraes ngaia 'e faate'enia. God ne'e faate'enia fala Kraes fana 'ani faate'enia fana wane ni taunga'inga na God suria 'olataa ne'e galangi 'ani lau mai. La Jisas Kraes 'e faate'enia nga 'ola lo'oo fana nga wane ni taunga'inga aana la Jon 'ania alelana mai nga enselo aana te'ana. <sup>2</sup> Ma la Jon 'e giria ni 'ola lo'oo te'efou na ngaia 'e agasia. Aia, nga kwairiinga lo'oori na God 'e iiria ma nga 'ola lo'oo la Jisas Kraes 'e faate'enia. <sup>3</sup> Nanamanga fana ni dai na gila idumia nga ebeeba lo'oo, ma nanamangaa la'u mola fana ni dai na gila longoa alafuunga lo'oo fa'asia God, ma gila ka dau suria nga 'olataa lo'oo na la Jon 'e giria 'ubulana buka lo'oo! Suria alata ngaia 'e galangi fana nga 'ola lo'oo 'ani nigi mai.

### *Nga alafuunga fana fiu ma'e siosi*

<sup>4-5</sup> Nau la Jon, nau ku giri kau famooru nga fiu siosi na moru nana'i na fiu ma'e fanua lo'oo 'ubulana gule'e lefu 'i Eisia. Nau ku fo'a fana God, fe'enia nga fiu anoe 'ola na gila nana'i 'i na'ona furi'i to'orunga na God, ma la Jisas Kraes 'agila kwatea kwailaeta'afiinga famooru, ma 'agila kwatea la'u mola nga aloalonga famooru. Na alata

'amoe 'ua te'efuta 'ola, God ngaia 'e nana'i no'o. Ma God ka nana'i la'u mola na alata lo'oo. Ma ngaia 'e nana'i firi la'u mola. La Jisas nga wane ne'e kwaifoula'i suria alafuunga ala God, ma ngaia na wane eteeta na God ngaia 'e tata'ea fa'asia nga maenga, ma ngaia la'u mola nga wane ne'e ba'ita fafia ta'a ba'ita na fanua lo'oo 'i wado.

La Jisas 'e kwaimaa fadauru, ma suria maenga aana ngaia 'e rube 'adauru fa'asia rianga lo'oo adauru. <sup>6</sup> La Jisas lo'oo na wane ba'ita adauru, ma ngaia ka aru 'adauru nga fu'uwane fataabu, fana 'agoru taunga'i fana God nga Mama'a aana. Nau ku fo'a fala Jisas Kraes 'ani to'o na nga 'inato'onga ma nga tegelangaa 'e nana'i firi! Kiu!

<sup>7</sup> Aga madi, ngaia 'e galangi nigi mai 'i 'ubulana nga me'e kofa! Ma nga ta'a lo'oo te'efou tagila agasia. Ma nga ta'a laka'u gila labua kalaona, tagila agasia la'u mola. Ma nga ta'a lo'oo te'efou 'ubulana fanua lo'oo 'i wado tagila o'omae ma tagila aani tofunu 'i ngaia. Kiu, ngaia 'e kwala'imori.

<sup>8</sup> Ma God ne'e tegela'a maka iiki, ngaia 'e nana'i no'o 'i na'ona nga 'ola lo'oo te'efou, ma ngaia 'e nana'i na alata lo'oo, ma te'e nana'i firi la'u mola. Ngaia ka iiria la'u mola, "Nau na eteetanga ma fa'asuilana ni 'ola lo'oo te'efou."

### *Nga faata'inga suria la Jisas Kraes*

<sup>9</sup> Nau la Jon nga wane ni futanga amooru suria nau ku tagoto'o ala Jisas Kraes 'ilaka'u la'u mola 'i 'amooru. Ma gila malate'ote'o agu 'ilaka'u la'u mola na gila agea famooru tofunu la Jisas Kraes ngaia nga Kiingi adauru ma ngaia ka ba'ita fafi 'adauru. Ma goru ula ngasi na malate'ote'onga

tofuna dauru nga ta'a aana. Gila ka gemasi nau, ma gila ka aru nau 'ubulana mamalau lo'oo gila fa'alataa 'ania 'i Patmos, suria nau ku kwairii 'ania fatalana God ma nga alafuunga suria la Jisas. <sup>10</sup> Na nga gani fana fo'osilana nga Alafa, nga tegelangaa na Anoe 'Ola Abu 'e nigi fafi nau, ma nau ku longoa nga kwale'e 'ola ba'ita, 'ilaka'u nga ringena bungu ne'e fata mai 'i burigu <sup>11</sup> maka 'ilo'oo, "Oi giria nga 'olataa na 'i'oo agasia, sui moko kwatea nga buka lo'oo fana fiu ma'e siosi 'i Efesas, Simana, Pegamum, Taeataera, Sadis, Filadelfia, ma 'i Laodesia."

<sup>12</sup> Ma alata nau ku bulota'i fana agasilana ni dai ne'e alafuu fagu, nau ku agasia fiu fe'e 'ai fana arulana uunu na gila launge'enia 'ania gol. <sup>13</sup> Aia, ma laloana 'ai fana nga arulana uunu no'ona, nau ku agasia nga 'ola ne'e aga 'e 'ilaka'u Wela na Wane, ngaia 'e ru'ufia ruu tekwa ne'e leka maka nigi fofona 'a'aena. Ma nga fo'osae na gol ne'e leka folo 'i fu'ufu'una. <sup>14</sup> Ma nga ifuna 'e kwakwao'a 'e iiki, ma nga maana 'e lala 'ilaka'u nga eele. <sup>15</sup> Ma 'a'aena ka aga 'ilaka'u nga barasi na gila do'ofia 'ubulana eele ba'ita sui ma ngaia ka iloilo'a. Ma longolana ringena 'e 'ilaka'u rurulana nga ka'o ba'ita. <sup>16</sup> Ma ngaia ka dau fafia fiu fe'e buruburu 'ania gule'e nima le'a ana. Ma nga naifi na fununga ne'e ngau rua gula ne'e ru'u mai fa'asia ngiduna. Kiu, ma nga maana dalana 'e iloilo'a maka ba'ita 'ilaka'u nga sisina.

<sup>17</sup> Ma alata nau ku agasia, nau ku 'esi nau 'i na'ona 'a'aena, 'ilaka'u nga wane laka'u ngaia 'e mae no'o. Ma ngaia ka arua nga nima le'a ana fafi nau, maka fata 'ilo'oo, "I'oo sia ma'u. Nau na tala'aelana ma nga fa'asuilana nga 'ola lo'oo

te'efou. <sup>18</sup> Nau nga wane na nau ku momoori. Tofuna nau ku mae, tafe'ua ma alata lo'oo, nau ku moori ma kua nana'i firi. Ma nau na nau ku ba'ita fafia nga maenga ma nga lefu na ta'a lo'oo gila leka fai alata gila mae. <sup>19</sup> 'Oi giria ni 'ola lo'oo 'i'oo agasia, ma ni 'ola lo'oo 'e nigi mai na alata lo'oo, ma ni 'ola lo'oo te'e nigi mai. <sup>20</sup> Aia, nga fa'aladanga suria nga fiu fe'e buruburu lo'oo 'i'oo agasia nau ku dau fafia 'ania gula nima le'a agu, ma nga fiu fe'e uunu laka'u gila launge'enia 'ania gol ngaia 'e 'ilo'oo: Nga fiu fe'e buruburu lo'oo na nga enselo na gila aga suria nga fiu siosi no'ona. Ma nga fiu fe'e uunu laka'u na gila launge'enia 'ania gol ngaia na fiu siosi na nga fiu ma'e fanua lo'oo.”

## 2

### *La Jisas 'e alafuu fana siosi 'i Efesas*

<sup>1</sup> Ma nga wane ka fata la'u 'ilo'oo, “'Oi giria nga fatalagu fana nga enselo ne'e aga suria nga siosi 'ubulana fanua 'i Efesas, moko giri 'ilo'oo, ‘Nau nga wane na nau ku dau fafia nga fiu fe'e uunu lo'oo 'ania gula nima le'a agu, ma nau ku leka laloana nga fiu fe'e 'ai fana arulana uunu na gol no'ona. <sup>2</sup> Nau ku su'asuria 'ola moru agea, ma nau ku su'asuria nga taunga'inga tegela'a amooru fe'enia nga akiaki'anga amooru lo'oo. Mai nau ku su'asuria mooru moru ma'asini te'enia ta'a 'e ria, ma moru ka irito'ona nga ta'a na gila iiria gila nga ta'a ni kwairiinga ma gila kotokoto mola, ma moru ka su'aai na gila ta'a ni kotonga. <sup>3</sup> Nau ku su'asuria mooru moru nonimaabe, ma moru ka

nonifi tofuna 'inau, ma moru 'ame waata'uta'u na tagoto'onga amooru.

<sup>4</sup> Aia, nga 'ola lo'oo nau ku iila famooru du'aai, na moru 'ame kwaimaa no'o fagu 'ilaka'u laka'u moru agea 'i na'o. <sup>5</sup> Moru manata to'ona nga kwaimaanga ba'ita amooru fagu 'i na'o, ma lo'oo moru 'esi 'amooru no'o fa'asi nau. Moru bulota'i mai fa'asia nga abulonga amooru ne'e ria, ma moru agea no'o 'ola laka'u moru agea 'i na'o. Lauta moru 'ame bulota'i mai fa'asia nga abulongaa 'ame le'a lo'oo amooru, nau taku leka mai te'amooru ma nau taku lafua nga fe'e 'ai lo'oo fana arulana uunu amooru ai fa'asia nga talafurina.

<sup>6</sup> Tafe'ua, ma nga 'ola 'e le'a na moru agea na nau ku siria: Mooru moru ma'asini te'enia abulongaa 'e ria na nga ta'a na gila leka suria la Nikolas, 'ilaka'u 'inau ku ma'asiri la'u mola aana.

<sup>7</sup> Alamia ni dai ne'e to'o na aringa, ngaia 'ani gwalongo fana 'olataa na Anoe 'ola Abu 'e iiria fana nga ta'a na gila tagoto'o. Ma ni dai na ngaia 'ame ruga te'enia fito'onga ana, nau taku alamia 'ani 'ania lodona 'ai na 'ai ni mooringa lo'oo ngaia 'e ula na lefu na God ngaia 'e nana'i ai.' ”

### *La Jisas 'e alafuu fana siosi 'i Simaena*

<sup>8</sup> Ma ngaia ka fata la'u 'ilo'oo fagu, “Oi giri fana enselo ne'e aga suria siosi 'ubulana fanua 'i Simaena, moko fata 'ilo'oo, ‘Nau na nga tala'aelana ma nga fa'asuilana nga 'ola lo'oo te'efou, laka'u nau ku mae mai nau kua moori la'u.

<sup>9</sup> Nau ku su'asuria nga 'ato'atolanga amooru, ma nau ku su'asuria mooru moru galafa'a. Tafe'ua ma moru 'ame galafa'a mola, tofuna mooru moru 'ola'a 'ania tagoto'onga. Mai nau ku su'asuria

la'u mola nga ta'a gila iiria 'ola 'e ria lo'oo suri 'amoru. Ma gila ka iiria gila ta'a na God, tafe'ua ma gila nga ta'a na God kwala'imori 'amoe. Gila nga ta'a ala Saetan lo'oo mola! <sup>10</sup> Moru sia ma'u mola 'ania nga 'olataa na tamoru nonifi 'ania. Suria la Saetan te'e irito'o mooru, ma te'e arua tani 'ai amooru 'ubulana 'ifi na lokafu, ma tamoru to'o na 'ato'atolanga fana akwale'e gani. Tafe'ua ma moru nana'i kwala'imori 'ania tagoto'onga amooru agu, gwa'i gila ka kwa'i 'amoru, ma nau taku kwatea nga 'elegou na mooringa firi famooru.

<sup>11</sup> Alamia ni dai ne'e to'o na aringa, ngaia 'ani gwalongo fana 'olataa na Anoe 'ola Abu 'e iiria fana nga ta'a na gila tagoto'o. Ni dai na gila 'ame ruga te'enia fito'onga aaga, gila sia daria mola nonifinga na ruana fe'e maenga.' ”

*La Jisas 'e alafuu fana siosi 'i Pegamam*

<sup>12</sup> Ma ngaia ka fata la'u 'ilo'oo, “Oi giri fana enselo ne'e aga suria nga ta'a 'ubulana ma'e fanua 'i Pegamam na gila tagoto'o, moko iiria, ‘Nau nga wane laka'u nau ku to'o na naifi na fununga laka'u ngaia 'e ngau kwairiu. <sup>13</sup> Nau ku su'asuria lefu lo'oo moru nana'i ai, ma ngaia na nga lefu na la Saetan ngaia 'e ba'ita ai. Ta'a na fanua amooru, gila kwa'ia la Antipas na lefu na la Saetan ngaia 'e nana'i ai. La Antipas lo'oo na wane ni taunga'inga le'a agu ne'e kwairii 'ania kwairiinga suria nau. Gwa'a 'ino'ona mooru moru lo'o no'o suri nau, ma moru 'ame rugate'enia mola nga tagoto'onga amooru agu.

<sup>14</sup> Tafe'ua ma tani 'ola lo'oo moru agea nau ku iila famooru tofunu. Tani wane amooru, gila agea

no'o suria nga kwaifa'ananaunga ala Balaam<sup>☆</sup> laka'u 'e fa'ananau la Balak fana talailana ta'a 'i Is-rael fana 'agila agea 'ola 'e ria lo'oo. Suria la Balak 'e kwatea nga ta'a lo'oo 'agila 'ania nga fangalaa na gila tabo 'ania fana nga god na 'ame to'o maka ta-laiga fana nga agemaninga. <sup>15</sup> Ma tani ta'a amooru gila ka leka mola suria nga kwaifa'ananaunga 'e ria ala Nikolas. <sup>16</sup> Moru bulota'i no'o mai fa'asia nga abulongaa amooru lo'oo 'e 'ame le'a! Lauta 'amoe, nau taku leka 'aferu mai, ma nau taku funu fe'enia ta'a no'ona 'ania naifi ni fununga ne'e ru'u mai fa'asia nga ngidugu.

<sup>17</sup> Alamia ni dai ne'e to'o na aringa, ngaia 'ani gwalongo fana 'olataa na Anoe 'ola Abu 'e iiria fana nga ta'a na gila tagoto'o. 'Ilo'oo ma ni dai amoru na'a ngaia 'ame ruga te'enia fito'onga aana, nau taku kwatea nga mana\* lo'oo laka'u gila fa'asifoa mai 'i langi. Ma nau taku kwatea la'u mola fana nga fou kwakwao'a† na gila giria nga lata fooru 'i fofona. Nga lata fooru lo'oo, te'efuta wane 'ame su'asuria, te'ingaia no'o ni dai na ngaia te'e to'o ai.' ”

### *La Jisas 'e alafuu fana siosi 'i Taeatera*

---

<sup>☆</sup> **2:14** Nambas 31:16; 25:1-3      <sup>\*</sup> **2:17** 'Ubulana lefu langalanga, God 'e langonia ta'a aana 'ania mana. Ngaia 'e nigi fa'asia langi, ma ta'a gila gonina fana 'anilai. 'Ubulana verse lo'oo, nga mana lo'oo ngaia 'e fa'alamia nga ni 'ola le'ale'a na God ngaia 'e fataarunga'i ai fana ta'a na ngaia 'e firiga.      <sup>†</sup> **2:17** Nga fou lo'oo ngaia 'e 'ilaka'u nga wane na ngaia 'e to'omia fana lekanga 'ubulana nga fofounga na God. Ma nga lata'e 'ola fooru na nga fou lo'oo bala ngaia nga lata fooru na God ta'ua 'amoe ma lata na wane ne'e faate'enia falafala fooru ana, 'ilaka'u nga lata fooru ala Ebram mala Jakob. Agasia Refelesin 3:12.



18 Ma ngaia ka fata la'u 'ilo'oo fagu, “‘Oi giri fana nga enselo ne'e aga suria nga siosi 'i 'ubulana fanua 'i Taeatera, moko iiria, ‘Nau na nga Wela na God. Nga maagu 'e lala 'ilaka'u nga eele, ma nga 'a'aeu 'e iloilo'a 'ilaka'u nga barasi gila do'ofia 'ubulana eele. 19 Nau ku su'asuria ni 'ola lo'oo moru agea. Ma nau ku su'asuria nga kwaimaanga amooru, ma nga tagoto'onga amooru, ma nga taunga'inga amooru, ma nga nonimaabenga amooru. Kiu, ma nau ku su'asuria nga 'ola lo'oo moru agea na nga alata lo'oo, 'e aula 'e talariufia 'olataa na moru agea na alata laka'u 'e sui kau.

20 Aia, ma te'e 'ola lo'oo nau ku 'ame siria: Mooru moru alamia nga noni latana ni Jesabel† 'e fa'ananau amooru. Ngaia 'e iiria God 'e kwatea 'i ngaia fana alafuunga, tafe'ua ma ngaia 'e kotokoto mola. Ngaia 'e kwaitalai kutaa na nga ta'a ni taunga'inga aula agu lo'oo 'ania kwaifa'ananaunga aana, ma gila eta fana agelana agemaninga ma nga 'anilana fangalaa na gila tabo 'ania fana god na 'ame to'o 21 Mai nau ku kwatea no'o alata fana noni lo'oo fana ngaia 'ani bulota'i mai fa'asia abulongaa aana 'e ria lo'oo, tafe'ua ma ngaia 'ame siria mola bulota'inga mai fa'asia abulongaa lo'oo aana 'e ria.

22 Ngaia 'e 'ilo'oo, nau taku kwatea fifinga ba'ita fana fe'enia ni dai na gila fo'asia god na 'ame to'o lo'oo fe'enia, ma tagila nonifii ba'ita. Ma nau taku agea 'ola lo'oori lauta gila 'ame bulota'i mai fa'asia nga abulongaa ria lo'oo aaga na gila agea

---

† 2:20 Agasia 1 Kings 16:31; 2 Kings 9:22, 30

fe'enia nga noni lo'oo. <sup>23</sup> Mai nau taku kwa'ia la'u mola nga ta'a na gila leka suria, fana nga ta'a lo'oo te'efou na gila tagoto'o agu, 'agila su'asuria nau nga wane nau ku su'asuria manatalana ta'a lo'oo te'efou fe'enia nga kwaisiriinga aga. Mai nau taku du'u fana ta'a lo'oo te'efou du'ana 'ola lo'oo gila agea, lauta ngaia 'ola 'e le'a 'amoe ma nga 'ola 'e ria.

<sup>24</sup> Ma tani gule'e ta'a amooru na moru nana'i 'i Taeatera moru 'ame leka suria nga kwaifa'ananaunga ria lo'oo, ma moru 'ame leka suria kwaifa'ananaunga 'ania nga 'ola lo'oo gila iiria 'ania 'ola nagwa nagwa ala Saetan.' Ngaia na, nau ku sia kwatea la'u te'efuta 'ola ne'e 'ato fana 'amooru leka suria. <sup>25</sup> Ma te'e 'ola momola, na tamoru dau ngasi na 'olataa lo'oo na moru to'o no'o ai, leleka maka nigi na alata nau taku ori la'u mai. <sup>26</sup> Ma ni dai amoru na gila 'ame rugate'enia fito'onga aaga, ma gila ka nonimaabe fana lo'onga suria nga kwaisiriinga lo'oo agu leleka maka nigi na fa'asuilana alata, nau taku kwatea nga tegelangaa fana ba'itangaa fafia nga fanua lo'oo te'efou faga, <sup>27</sup> 'ilaka'u nga Mama'a agu ne'e kwatea fagu. Ma tagila ba'ita fafia ni fanua lo'oo 'ania tegelangaa ba'ita,§ ma tagila tagale'enia tegelangaa na fanua te'efou 'ilaka'u wane 'e madanga teu. <sup>28</sup> Ma nau taku kwatea nga buruburu na gila fa'alata 'ania fafanela faga ne'e lala tage'e gani fana 'ani faate'enia na gila talariufia rianga.

<sup>29</sup> Alamia ni dai ne'e to'o na aringa, ngaia 'ani

---

§ 2:27 Na alafuunga Grik, ngaia 'e iiria 'ilo'oo, "ania 'ai na aeon."

gwalongo fana 'olataa na Anoe 'ola Abu 'e iiria fana nga ta'a na gila tagoto'o."

### 3

#### *La Jisas 'e alafuu fana siosi 'i Sadis*

<sup>1</sup> Ma ngaia ka fata la'u 'ilo'oo fagu, 'Oi giri fana nga enselo ne'e aga suria nga ta'a 'ubulana fanua 'i Sadis na gila tagoto'o, moko iiria, 'Nau nga wane na nau ku to'o na nga fiu Anoe 'ola Abu na God lo'oo ma nga fiu fe'e buruburu. Nau ku su'asuria 'ola lo'oo moru agea. Ma nau ku su'aai na ta'a gila iiria mooru moru tagoto'o, tafe'ua ma nga taunga'inga amooru 'e faate'enia moru 'ame lo'oo mola suri nau. <sup>2</sup> Moru 'ilaka'u ta'a gila eeno. Moru kwa'adu fana 'amoru fa'ategelaa nga tagoto'onga amooru lo'oo ne'e galangi 'ani mae no'o. Suria nau ku su'asuria 'ola na moru agea ngaia 'ame odo te'efou 'i maana God agu. <sup>3</sup> Moru sia manata mabolosia ni 'ola lo'oo gila fa'ananau 'amooru 'ania 'i na'o, ma 'amoru lo'o suria, ma 'amoru bulota'i mai fa'asia nga abulongaa ria lo'oo amooru. Lauta moru 'ame agaaga, nau taku leka mai te'amooru, 'ilaka'u nga wane ne'e beri na alata na moru 'ame su'asuria nau taku nigi mai ai.

<sup>4</sup> Tafe'ua ma tani ta'a amooru 'i Sadis lo'oo na moru dau le'a suria manata lamooru ne'e kwari 'ua, tamoru leka mola fe'eni nau, ma tamoru ru'ufia nga ruu 'e kwakwao'a lo'oo, tofuna moru to'omia. <sup>5</sup> Ma ni dai amoru na gila 'ame rugate'enia fito'onga aaga, tagila ru'ufia ruu 'e kwakwao'a lo'oo, ma nau ku sia lafua mola nga lataga fa'asia nga buka na mooringa. 'I na'ona Mama'a

agu ma nga enselo aana, nau taku iiria gila nga ta'a agu.

<sup>6</sup> Alamia ni dai ne'e to'o na aringa, ngaia 'ani gwalongo fana 'olataa na Anoe 'ola Abu 'e iiria fana nga ta'a na gila tagoto'o.”

*La Jisas 'e alafuu fana siosi 'i Filadelfia*

<sup>7</sup> Ma ngaia ka fata la'u 'ilo'oo fagu, “Oi giri fana enselo ne'e aga suria siosi lo'oo 'ubulana fanua 'i Filadelfia, moko iiria, ‘Nau na wane nau ku abu, ma nau ku fata kwala'imori. Nau ku to'o na nga kii laka'u la Defete nga kiingi ngaia 'e to'o mai ai 'i na'o. Ma alata nau ku 'ulasia nga sinamaa, ngaia 'e 'ato fana te'efuta wane 'ani fono 'usia. Ma alata nau ku fono 'usia nga sinamaa, ngaia 'e 'ato fana te'efuta wane 'ani 'ulasia. <sup>8</sup> Nau ku su'asuria ni 'ola lo'oo moru agea, ma nau ku su'asuria moru 'ame taringa'i na maana ta'a fofona fanua lo'oo 'i wado. Ma mooru moru lo'o suria nga fatalagu. Ma moru 'ame rugate'enia nga tagoto'onga lo'oo amooru agu. Nau ku 'ulasia no'o nga sinamaa famooru fana 'amoru ru'u mai, ma 'ato fana te'efuta wane 'ani fono 'usia.

<sup>9</sup> Kiu, ma nga ta'a lo'oo gila iiria gila na ta'a na God, ma gila koto mola suria gila ta'a ala Saetan, nau laka'u ku agea 'agila bobouruuru 'ina'o mooru fana 'agila su'aai na nau ku kwaimaa famooru. <sup>10</sup> Ma suria moru lo'o suria nga tagi agu fana ula ngasinga, nau taku aga suri 'amooru alata na 'ato'atolanga lo'oo te'e nigi mai na fanua lo'oo 'i wado fana irito'olana ta'a lo'oo te'efou. <sup>11</sup> Ngaia 'e sia aburu mola, sui ma nau taku ori mai. Moru dau ngasi na nga 'ola lo'oo moru to'o ai, fa'asia te'efuta wane ta beria nga susuganga na nau taku

kwatea famooru. <sup>12</sup> Ma ni dai amoru na gila 'ame rugate'enia fito'onga aga, nau taku arua ngaia te'e 'ilaka'u nga bou na 'Ifi Abu na God agu, na ngaia 'e nana'i firi ma ngaia 'e sia 'idu mola. Mai nau taku giria la'u mola nga latana God agu na nga labena, ma nga latana fanua ba'ita na God agu, nga Jerusalem fooru na te'e sifo mai fa'asia God 'i langi. Mai nau taku giria la'u mola nga lata fooru agu na nga labena.

<sup>13</sup> Alamia ni dai ne'e to'o na aringa, ngaia 'ani gwalongo fana 'olataa na Anoe 'ola Abu 'e iiria fana nga ta'a na gila tagoto'o.' ”

### *La Jisas 'e alafuu fana siosi 'i Laodesia*

<sup>14</sup> Ma ngaia ka fata la'u 'ilo'oo fagu, “Oi giri fana nga enselo ne'e aga suria nga siosi 'ubulana fanua 'i Laodesia, moko iiria, ‘Nau nga wane na gila fa'alata nau 'ania “Kiu.” Nau ku sia mamalo mola fa'asia kwairiinga 'ania alafuunga kwala'imori lo'oo suria God. Mai nau la'u mola na nau ku launge'enia nga 'ola lo'oo te'efou fe'enia God.

<sup>15</sup> Nau ku su'asuria ni 'ola lo'oo moru agea, ma nau ku su'asuria la'u mola moru 'ame gwari ma moru 'ame 'ago'ago. Lauta moru 'ago'ago, 'amoe ma moru gwari, nau ku aile'a mola. <sup>16</sup> Ma tofunu nga tagoto'onga amooru agu ngaia 'e 'ilaka'u nga ka'o na ngaia 'ame 'ago'ago ma 'ame gwari, nau taku ngisu te'eni 'amooru no'o fa'asia ngidugu.

<sup>17</sup> Aia, mooru moru iiria moru to'oru, ma moru ka daria ni 'ola 'e aula, ma moru 'ame siria no'o te'efuta 'ola la'u suria ni 'ola lo'oo te'efou moru to'o no'o ai. Tafe'ua ma moru 'ame su'asuria mola na mooru moru galafa'a na tagoto'onga, ma moru ka 'ilaka'u nga ta'a maaga 'e logo na gila ka

'ame to'o na ruu. <sup>18</sup> Ngaia lo'oo, nau taku iiria famooru, 'amoru foria nga gol na gila fa'akwaria 'ania eele agu, fana 'amoru 'ola'a na fito'onga. Ma tamoru foria la'u mola nga ruu kwakwao'a lo'oo agu, fa'asia moru ta noniria tofuna moru 'ame rufi. Ma tamoru foria la'u mola nga waiwai fana 'usulai 'i maa mooru fana 'amoru aga le'a.

<sup>19</sup> Ma nga ta'a lo'oo na nau ku kwaimaa faga, lauta gila agea 'ola 'e ria, nau ku su'asuria 'aku iila faga, ma nau 'aku kwatea kwa'ikwa'inga faga. Ngaia lo'oo tamoru manata gelo, 'amoru bulota'i mai fa'asia nga abulonga ne'e 'ame le'a amooru, ma tamoru agea nga 'ola 'e le'a lo'oo. <sup>20</sup> Aga madi! Nau ku ula maana sinamaa na 'ifi amooru, ma nau ku igiigi. Lautu te'efuta wane 'e longo nau ma ka 'ulasi fagu, nau taku ru'u mai te'ana 'ubulana 'ifi ana, mai nau taku keto fe'enia. <sup>21</sup> Ma ni dai na ngaia 'e talariufia rianga, nau taku kwatea nga tegelangaa fana nana'inga fe'eni nau, na alata nau taku nana'i na furi'i to'orunga na 'inato'onga, maka 'ilaka'u la'u mola nau ku talariufia ma nau ku nana'i no'o fe'enia nga Mama'a agu fana ba'itangaa fe'enia.

<sup>22</sup> Alamia ni dai ne'e to'o na aringa, ngaia 'ani gwalongo fana 'olataa na Anoe 'ola Abu 'e iiria fana nga ta'a na gila tagoto'o.' ”

## 4

### *Nga furi'i to'orunga na 'inato'onga 'i langi*

<sup>1</sup> Ma 'i burina nau ku aga, ma nau ku agasia te'e sinamaa 'i langi ngaia 'e 'ulasi. Ma nga kwale'e 'ola laka'u 'e alafuu fagu 'i na'o 'ilaka'u nga bungu, ka fata la'u 'ilo'oo, “Oi fane mai lo'oo,

'aku faate'enia famu nga 'ola na te'e nigi mai 'i buri.” <sup>2</sup> Ma nga alata no'ona mola, nga Anoe 'ola na God ka talai nau, mai nau kua agasia nga furi'i to'orunga na 'inato'onga, ma te'e wane ngaia 'e nana'i 'i fofona. <sup>3</sup> Ma nga maana ka 'ilaka'u no'o nga fou iloilo'a na gila fa'alataa 'ania nga jaspas ma nga karnelian. Ma nga fula'alo 'e lolo fafia furi'i to'orunga no'ona. Ma nga fula'alo no'ona 'e aga 'ilaka'u nga fou iloilo'a gila fa'alataa 'ania nga emaral. <sup>4</sup> Ma garigaria nga wane ne'e nana'i na furi'i to'orunga no'ona na 'inato'onga, rua akwale'e furi'i to'orunga na 'inato'onga ma fai ai ngaa'i la'u gila nana'i 'afuia. Ma rua akwale'e wane na'ona'o ma fai ai na gila nana'i 'i fofona nga furi'i to'orunga no'ona, ma gila ka ruufiga 'ania ruu 'e kwakwao'a ma nga 'elegou na gol lo'oo ngai 'i gouga. <sup>5</sup> Ma nga kwangakwanga ka lala 'afuia nga furi'i to'orunga, ma nga kwale'e 'ola ba'ita ma loulou. Ma nga fiu uunu ne'e nunula no'ona 'i na'ona nga furi'i to'orunga na nga 'inato'onga no'ona. Ma nga fiu uunu no'ona na nga fiu Anoe 'ola le'a na God <sup>6</sup> Ma 'i na'ona nga furi'i to'orunga na 'inato'onga no'ona, te'e 'ola ne'e 'ilaka'u nga asi ne'e wataga 'e iiki 'e nana'i la'u mola 'i no'ona.

Ma nga fai 'ola momoori na gila to'o na maa 'e aula garigaria noniga te'efou, gila nana'i garigaria nga furi'i to'orunga na 'inato'onga lo'oori. <sup>7</sup> Nga 'ola momoori eteeta 'e aga 'ilaka'u nga laeon. Ma nga ruana 'ola 'e aga 'ilaka'u nga buruka. Ma oruna 'ola, na maana 'e aga 'ilaka'u nga maana wane. Ma nga faina 'ola ka aga 'ilaka'u nga langasi ba'ita ne'e lofo. <sup>8</sup> Nga fai 'ola momoori no'ona

te'efou gila to'o na ono 'aba'aba, ma nga maa'e 'ola 'e aula la'u mola ne'e nana'i 'i noniga, ma 'i olofana 'aba'abaga. Ma nga gani ma nga logo, gila 'ame mamalo no'o fana nguunga 'ilo'oo,

“God 'e abu 'e iiki  
maka tegela'a 'e iiki.

Ngaia 'e nana'i 'ua no'o mai na'o,  
ma ka nana'i la'u mola na alata lo'oo,  
ma te'e ori la'u mai.”

<sup>9</sup> Alata na fai 'ola momoori no'ona gila nguria nga nguu fana fa'aba'itangaa, ma nga iiri ba'itangaa, ma nga baatafengaa fana nga wane na ngaia 'e nana'i firi ne'e nana'i 'i fofona furi'i to'orunga na 'inato'onga no'ona, <sup>10</sup> nga rua akwale'e wane na'ona'o ma fai ai laka'u gila bobouruuru 'i na'ona 'a'aena nga wane ne'e nana'i firi na ngaia 'e nana'i 'i fofona furi'i to'orunga na 'inato'onga no'ona. Gila ka fa'aba'ita God ma gila ka arua no'o 'elegou aga 'i wado 'i na'ona furi'i to'orunga na nga 'inato'onga no'ona, ma gila ka fata 'ilo'oo,

<sup>11</sup> “God ma nga alafa ameeru, 'i'oo to'omia no'o fana 'i'oo 'ani to'o na nga kwangakwanga'anga, ma nga iiri ba'itangaa, ma nga tegelangaa, tofuna 'i'oo launge'enia nga 'ola lo'oo te'efou. Ma suria nga kwaisiriinga amu no'o na 'ola lo'oo te'efou gila nana'i ma gila ka momoori.”

## 5

### *Nga ebeeba fe'enia fiu ma'e tooto*

<sup>1</sup> Mai nau ku agasia nga ebeeba ngai 'ubulana gule'e nima le'a na wane ne'e to'oru na furi'i



to'orunga na 'inato'onga no'ona. Gila giri na rua gule'e 'ola ai. Gila ka fa'angasia ebeeba lo'oo 'ania fiu ma'e tooto lo'oori.

<sup>2</sup> Ma nau ku agasia te'e enselo 'e tegela'a 'e iiki, ma ngaia 'e o'omae ba'ita maka 'ilo'oo, “Ni dai ne'e to'omia 'ani mousia nga fiu maetooto'o na gila fa'angasia 'ania, ma ka 'ulasia nga ebeeba lo'oo?”

<sup>3</sup> Ma ngaia 'ame agasia no'o te'efuta wane 'i langi, 'amoe ma 'ubulana nga fanua lo'oo 'i wado, 'amoe ma 'i olofana nga fanua lo'oo 'i wado ne'e to'omia 'ani 'ulasia nga ebeeba lo'oori ma ka aga 'ubulai.

<sup>4</sup> Mai nau ku aani ba'ita, suria gila 'ame daria no'o te'efuta wane ne'e to'omia 'ulasilana nga ebeeba fe'enia fiu ma'e tooto lo'oori ma ka aga 'ubulai.

<sup>5</sup> Sui ma te'e wane na nga ta'a na'ona'o lo'oo ka fata 'ilo'oo fagu, “T'oo sia aani mola. Aga madi. Moko agasia nga Laeon na orioritana la Juda, nga wane taringa'i na orioritana la Defete. Ngaia 'e talariufia nga marimae aana, ngaia na'a ngaia 'e to'omia fana mousilana nga fiu tooto na gila fa'angasia 'ania, ma fana 'ulasilana nga ebeeba lo'oo.

<sup>6</sup> Ma nau ku agasia te'e dale'e Sifisifi ngaia 'e ula 'i na'ona furi'i to'orunga no'ona ma nga fai 'ola momoori ma nga ta'a na'ona'o gila ka nana'i garigaria. Ma nau ku agasia la'u mola nga filafila na labena ne'e 'ilaka'u gila kwa'ia 'i na'o. Ngaia 'e to'o na fiu konakona 'e 'ola ma nga fiu maa. Aia, nga fiu maa no'ona na nga fiu anoe 'ola na God ne'e kwatea fana 'ubulana fanua lo'oo 'i wado te'efou. <sup>7</sup> Ma nga dale'e Sifisifi no'ona 'e nigi, ma ka ngaria nga buka laka'u fa'asia nga gule'e nima le'a na wane ne'e nana'i na furi'i to'orunga na

'inato'onga no'ona. <sup>8</sup> Ma alata ngaia 'e ngaria nga buka lo'oo, nga fai 'ola momoori no'ona, ma nga rua akwale'e wane na'ona'o ma fai ai no'ona, gila ka bobouruuru 'i wado 'i 'a'aena nga dale'e Sifisifi no'ona. Ma gila te'efou gila dau na nga 'ola na gila iiria 'ania nga hap, ma gila ka dau na kakao na gol ne'e fongu 'ania nga 'ai ne'e si'ini 'e le'a fana do'ofilai. Aia, ma nga daa fa'asia nga 'ai ne'e si'ini le'a no'ona na'a fo'anga na ta'a na gila tagoto'o ala Jisas Kraes. <sup>9</sup> Ma gila ka nguria nga nguu fooru ma gila ka 'ilo'oo,

“I'oo to'omia ngarilana nga ebeeba lo'oo,  
ma mousilana nga fiu maetoto'o ne'e  
fa'angasia ebeeba lo'oo.

Tofuna gila kwa'i'o,  
ma 'abu na nga maenga amu 'e orite'enia nga  
ta'a lo'oo ma orioritaga te'efou, ma nga ala-  
fuunga matari te'efou, ma nga ma'e fanua  
lo'oo te'efou te'ana la God.

<sup>10</sup> Moko arua gila nga fufu'iwane na fataabu lo'oo  
fana 'agila taunga'i fana God adauru.

Ma tagila ba'ita fafia ta'a te'efou 'ubulana fanua  
lo'oo 'i wado.”

<sup>11</sup> Ma nau ku aga la'u, ma nau ku longoa nga  
nguunga na enselo 'e aula. Gila aula 'e iiki, gila  
'ame to'omia no'o idumilaga. Gila ula 'afuia nga  
furi'i to'orunga na nga 'inato'onga no'ona fe'enia  
nga fai 'ola momoori laka'u, ma nga ta'a na'ona'o.

<sup>12</sup> Gila nguu ba'ita ma gila ka 'ilo'oo,

“Nga dale'e Sifisifi na gila kwa'ia 'e mae,  
ngaia 'e to'omia nga ngarilana nga 'inato'onga  
ma nga 'ola'angaa, ma funi'oonga, ma nga

tegelangaa, ma nga ba'itangaa, ma nga kwaibaatafeingaa.”

13 Mai nau ku longoa ni 'ola momoori te'efou 'i langi, ma 'ubulana fanua lo'oo 'i wado, ma 'i olofana nga fanua lo'oo 'i wado, ma 'i 'ubulana nga asi, gila te'efou gila nguu ma gila ka 'ilo'oo, “Nga baatafengaa, ma nga ba'itangaa, ma nga 'inato'onga, ma nga tegelangaa 'e nana'i firi fana wane ne'e nana'i na nga furi'i to'orunga na 'inato'onga no'ona ma fana nga dale'e Sifisifi.”

14 Ma nga fai 'ola momoori no'ona gila fata ma gila ka 'ilo'oo, “Ngaia 'e kwala'imori.” Ma nga ta'a na'ona'o gila ka bobouruuru 'i wado, ma gila ka fo'asia.

## 6

### *Nga dale'e sifisifi 'e 'ulasia ono ma'e tooto*

1 Mai nau ku agasia nga dale'e Sifisifi no'ona 'e mousia ma'etooto eteeta fana fa'angasia nga fiu ma'e tooto no'ona. Ma nau ku longoa te'e 'ola na fai 'ola momoori laka'u ka fata 'ania kwale'e 'ola ne'e 'ilaka'u nga loulou maka 'ilo'oo, “Oi leka mai.” 2 Mai nau ku aga, ma nau ku agasia te'e hos kwakwao'a. Ma nga wane ne'e nana'i 'i fofona, 'e dau na gano fe'enia sua. Ma gila ka kwatea nga 'elegou fana. Ma ngaia 'e leka kau 'ilaka'u wane ne'e talariufia no'o fununga maka leka fana talariufilana fununga ngaa'i la'u.

3 Ma nga dale'e Sifisifi no'ona ka mousia ruana ma'e tooto no'ona, ma nau ku longoa nga ruana 'ola momoori ka fata 'ilo'oo, “Oi leka mai.” 4 Ma te'e hos mekumeku ka ru'u mai. Ma nga wane

ne'e nana'i 'i fofona, gila ka kwatea nga naifi ba'ita fana, ma ka to'o na nga tegelangaa fana ngarilana aloalongaa fa'asia nga ta'a 'ubulana fanua lo'oo 'i wado, fana ta'a lo'oo 'agila kwa'iga 'i talaga.

<sup>5</sup> Ma nga dale'e Sifisifi no'ona ka mousia oruna ma'e tooto no'ona, ma nau ku longoa nga oruna 'ola momoori 'e fata 'ilo'oo, "Oi leka mai." Ma nau ku aga, ma nau ku agasia te'e hos bobola'a. Ma nga wane ne'e nana'i fofona, ngaia 'e dau na nga 'ola fana su'asurilana nga 'ola 'e gelo na gila iiria 'ania sikele. <sup>6</sup> Ma nau ku longoa nga kwale'e 'ola ka fane mai 'i laloana nga fai 'ola momoori no'ona maka 'ilo'oo, "Nga foforinga ne'e to'omia fana forilana wane fana te'e gani, ngaia te'e to'omia mola fana forilana te'e me'e floua sisita! Ma 'i'oo sia malangadaa mola nga waiwai ma nga waeni!"

<sup>7</sup> Ma nga dale'e Sifisifi no'ona ka mousia nga faina ma'e tooto no'ona, ma nau ku longoa nga kwale'e 'ola na nga faina 'ola momoori 'e fata 'ilo'oo, "Oi leka mai." <sup>8</sup> Ma nau ku aga, ma nau ku agasia te'e hos balabala'a, ma nga latana nga wane ne'e nana'i 'i fofona na nga Maenga, ma 'ola ngaa'i ne'e leka mai burina na latana Lefu na Maenga. Ma gila ka kwatea tegelangaa fagaa'a fafia faina gule'e 'ola na fanua lo'oo 'i wado fana kwa'ilana ta'a na fununga, ma molo'ungaa, ma fiifinga, ma nga 'aina 'ola gila lego fofona fanua lo'oo 'i wado.

<sup>9</sup> Ma alata na dale'e Sifisifi 'e mousia nga nimana ma'e tooto no'ona, nau ku agasia nga mangona ta'a na gila kwa'iga tofuna gila fito'o tegela na Fatalana God ma gila ka kwairii 'ania nga Kwairiinga Le'a lo'oo. Gila nana'i mola 'i olofana nga uumu.

<sup>10</sup> Ma gila o'omae ba'ita ma gila ka 'ilo'oo, "God

'i'oo tegela'a 'e iiki, 'i'oo abu, ma 'i'oo kwala'imori. Nanitaa na 'i'oo to'o tagale'enia nga ta'a fofona fanua lo'oo 'i wado, ma 'i'oo to'o lamadu'aa faga tofunu gila kwa'i 'ameeru?" <sup>11</sup> Ma God ka kwatea nga ruu lalau 'e kwakwao'a te'efou no'o faga, ma ngaia ka iiria faga fana 'agila kwaimamani sisika madi, leleka maka nigi na alata na gila kwa'ia nga ta'a ni kwaimaanga aga na gila tagoto'o la'u, sui ma God te'e bi'i iiria 'e sui no'o.

<sup>12</sup> Ma nau ku agasia nga dale'e Sifisifi laka'u ngaia 'e mousia onona ma'e tooto no'ona, ma nga nununu ba'ita ka 'asu, ma nga sisina ka logologo'a no'o, ma nga singari ka meku no'o 'ilaka'u nga 'abu. <sup>13</sup> Ma nga buruburu ka 'esia mai fofona fanua lo'oo 'i wado 'ilaka'u nga lodona 'ai ne'e 'ame kuru 'ua 'e 'esia fa'asia nga 'ai alata na iru ba'ita ngaia 'e 'asua. <sup>14</sup> Ma 'ubulana lalo ka 'ilaka'u nga me'e mata'e afola na gila figusia. Ma nga busu te'efou ma nga mamalau lo'oo te'efou ka 'idu no'o fa'asia talafuriga. <sup>15</sup> Ma nga kiingi lo'oo te'efou fofona fanua lo'oo 'i wado ma nga ta'a ba'ita, ma nga ta'a ba'ita fafia nga ta'a na fununga, ma nga ta'a gila 'ola'a ma nga ta'a gila tegela'a, ma nga ta'a lo'oo te'efou na gila ta'a ni taunga'inga tago, ma nga ta'a na gila arube, gila ka ma'u, ma gila ka nagwa 'ubulana nga faaruma ma 'i olofana fou gouna busu. <sup>16</sup> Ma gila ka o'omae fana nga busu ma nga fou lo'oo ma gila ka 'ilo'oo, "Moru 'esi 'amooru mai fafi 'ameeru ma moru ka na'agoni 'ameeru fa'asia maana nga wane lo'oo ngaia 'e nana'i na furi'i to'orunga na 'inato'onga no'ona. Ma moru ka na'agoni 'ameeru fa'asia nga ogari-anga na nga dale'e Sifisifi no'ona. <sup>17</sup> Suria nga gani

ba'ita na nga ogarianga agaa'a 'e nigi no'o, ma dai ne'e to'omia te'e moori na alata no'ona.”

## 7

### *Nga 144,000 ta'a ni alafuunga na God*

<sup>1</sup> Sui ma nau ku agasia fai enselo gila ula na fai du'udu'ua na fanua lo'oo 'i wado, ma gila ruia nga iru 'e sia irufia mola nga fanua lo'oo 'i wado, ma 'e sia irufia la'u nga asi, ma 'e sia irufia mola te'efuta 'ai. <sup>2</sup> Ma nau ku agasia te'e enselo ngaa'i la'u 'e nigi mai fa'asia tata'elana sina, ma ka ngaria mai nga ma'e tooto na God momoori. Ma ngaia ka o'omae ba'ita fana fai enselo no'ona, na God 'e kwatea nga tegelangaa faga fana malangadalana nga fanua lo'oo 'i wado fe'enia nga asi. <sup>3</sup> Ma ngaia ka fata 'ilo'oo, “Moru sia malangadaa mola 'ua nga fanua lo'oo 'i wado ma nga asi, ma nga 'ai, leleka ma goru giria nga ma'e tooto na God 'i maana dalana ta'a ni taunga'inga na God adauru.” <sup>4</sup> Ma gila ka kwairii te'agu 'ania fita wane na tagila giria nga ma'etooto na God 'i maana dalaga, maka 'ilo'oo: 144,000 wane lo'oo. Ma gila lo'oo fa'asia nga akwale'e fufutanga ma ruaai na ta'a 'i Israel.

<sup>5</sup> Fa'asia orioritana la Juda, nga 12,000.

Fa'asia orioritana la Ruben, nga 12,000.

Fa'asia orioritana la Gad, nga 12,000.

<sup>6</sup> Fa'asia orioritana la Asa, nga 12,000.

Fa'asia orioritana la Naftali, nga 12,000.

Fa'asia orioritana la Manasa, nga 12,000.

<sup>7</sup> Fa'asia orioritana la Simion, nga 12,000.

Fa'asia orioritana la Lifae, nga 12,000.

Fa'asia orioritana la Isakar, nga 12,000.

<sup>8</sup> Fa'asia orioritana la Sebulun, nga 12,000.

Fa'asia orioritana la Josef, nga 12,000.

Fa'asia orioritana la Benjamin, nga 12,000.

<sup>9</sup> 'I burina, nau ku aga, ma nau ku agasia nga oguogunga ba'ita, na te'efuta wane 'ame to'omia no'o idumilai. Ma gila leka mai fa'asia nga orioritana ta'a te'efou, ma nga fanua lo'oo te'efou, ma nga alafuunga matari lo'oo te'efou, ma gila ka ula 'i na'ona furi'i to'orunga na 'inato'onga no'ona ma 'i na'ona dale'e Sifisifi no'ona. Ma gila ru'ufia nga ruu 'e kwakwao'a, ma gila ka dau na lalana niu.

<sup>10</sup> Ma gila o'omae ba'ita ma gila ka 'ilo'oo,  
 “God adauru ne'e nana'i na furi'i to'orunga na 'inato'onga fe'enia nga dale'e Sifisifi,  
 gaa'a na gala fa'amoori 'adauru.”

<sup>11</sup> Ma nga enselo te'efou gila ula garigaria furi'i to'orunga na nga 'inato'onga, ma nga wane na'ona'o, ma nga fai 'ola momoori lo'oo la'u mola. Ma gila ka bobouruuru 'i na'ona furi'i to'orunga no'ona, ma gila ka fo'asia God, <sup>12</sup> ma gila ka 'ilo'oo,  
 “Kiu!

Nga baatafengaa, ma nga 'inato'onga, ma nga funi'oonga, ma nga ba'itangaa, ma nga tege-langaa, fana God adauru furifuri!

Kiu.”

<sup>13</sup> Ma te'e wane na ta'a na'ona'o no'ona ka orisi nau, maka 'ilo'oo, “Ni dai lo'oo gila ruufiga 'ania ruu 'e kwakwao'a lo'oo ma gila leka mai fa'asia 'i fai?”

<sup>14</sup> Ma nau ku lamadu'aa ma kua 'ilo'oo, “Nau ku bobolosia. 'T'oo no'o su'aai.”

Ma ngaia ka fata 'ilo'oo fagu, “Nga ta'a lo'oo na ta'a na gila talariu mai 'ubulana nga irito'onga

ba'ita. Gila ka narufia nga ruu aaga, ma gila ka fa'akwaria 'ania nga 'abuna nga dale'e Sifisifi lo'oo, ma ruu aga ka kwakwao'a no'o. <sup>15</sup> Ngaia na gila ula 'i na'ona furi'i to'orunga na God, ma gila ka taunga'i fana 'i 'ubulana 'Ifi Abu ana suria alata lo'oo te'efou. Ma God ne'e nana'i na furi'i to'orunga no'ona, maka aga suriga. <sup>16</sup> Ma 'e 'ato no'o 'agila molo'u la'u 'amoe ma gila ka maarigo'u la'u, 'amoe ma nga sina ka sinafiga la'u 'amoe ma te'efuta 'ola 'ago'ago ka 'agofiga. <sup>17</sup> Tofuna nga dale'e Sifisifi lo'oo 'e nana'i 'i fofona nga furi'i to'orunga na 'inato'onga no'ona ne'e aga suriga. Ma ngaia ka talaiga fana nga ka'o na mooringa. Ma God ka 'usua no'o kafukafuna maaga.”

## 8

### *Nga fiuna ma'e tooto*

<sup>1</sup> Alata nga dale'e Sifisifi lo'oo ngaia 'e mousia nga fiuna ma'e tooto no'ona, 'i langi 'e aloalo suria ele'e alo. <sup>2</sup> Ma nau ku agasia nga fiu enselo na gila ula 'i na'ona God, ma gila ka dau na nga fiu fe'e bungu.

<sup>3</sup> Ma nga enselo ngaa'i la'u na 'e to'o na nga kakao 'e 'ola na gila launge'enia 'ania gol fana nga do'ofilana nga 'ai si'ini le'a 'i 'ubulai, 'e nigi ma ka ula maana nga uumu. Ma gila ka kwatea la'u mola 'ai ne'e si'ini 'e le'a 'e aula, ngaia 'e dolaa fe'enia nga fo'anga na ta'a na God lo'oo te'efou maka do'ofia 'i fofona nga uumu na gila launge'enia 'ania gol ne'e nana'i 'i na'ona furi'i to'orunga no'ona. <sup>4</sup> Ma nga daa fa'asia nga 'ai ne'e si'ini le'a no'ona, 'e fane 'i langi fe'enia nga



fo'anga na ta'a na God lo'oo, fa'asia nga nimana nga enselo lo'oori ne'e ula 'i na'ona God. <sup>5</sup> Ma nga enselo no'ona ka dau na nga kakao no'ona, ma ka fa'afongua 'ania nga eele fa'asia uumu, ma ka 'ui 'ania mai fofona fanua lo'oo 'i wado. Ma nga lakotenga ba'ita 'e talo mai, ma loulou ba'ita ka lou, ma nga kwangakwanga ka kwanga, ma nga nununu ka 'asu.

### *Nga fai bungu lo'oo*

<sup>6</sup> Ma nga fiu na enselo no'ona gila ka sasari agau no'o fana nga ufilana nga fiu fe'e bungu na gila dau ai.

<sup>7</sup> Ma enselo eteeta ka ufia nga bungu aana, ma nga fou ka 'esia mai 'ilaka'u nga ne'u, ma nga eele ne'e dolaa fe'enia 'abu, ka to'o mai fofona nga fanua lo'oo 'i wado. Ma ngaia ka do'ofia nga oruna gule'e 'ola na fanua lo'oo 'i wado, fe'enia 'ai, ma nga farisi lo'oo te'efou 'i fofona. <sup>8</sup> Ma nga ruana enselo ka ufia nga bungu aana, ma nga 'ola 'ilaka'u nga busu ba'ita 'e nula, ma ngaia ka 'esia 'ubulana asi. Ma nga oruna gule'e 'ola na asi ka lamadu'aa maka 'ilaka'u no'o nga 'abu. <sup>9</sup> Ma nga oruna gule'e 'ola na 'ola momoori fofona asi gila ka mae, ma nga oruna gule'e 'ola na nga faka ka fusi no'o.

<sup>10</sup> Sui ma nga oruna enselo ka ufia nga bungu aana, ma fe'e buruburu ba'ita ne'e 'ilaka'u nga sinagau, ka 'esia mai fa'asia 'ubulana lalo ma ka 'esia fafia nga oruna gule'e 'ola na nga ka'o ba'ita, ma nga maana nga ka'o sisika lo'oo. <sup>11</sup> Aia, nga latana buruburu no'ona na 'e Ukwala. Ma nga oruna gule'e 'ola na nga ka'o lo'oo ka ukwala

no'o, ma nga ta'a 'e aula lo'oo gila ka maeria no'o go'ufilana nga ka'o no'ona suria 'e ukwala.

<sup>12</sup> Ma nga faina enselo ka ufia nga bungu aana, ma nga oruna gule'e 'ola na nga sisina, ma nga singari, ma nga buruburu lo'oo ka mae, ma nga oruna gule'e 'ola na gagani ka 'amoe no'o. Ma nga oruna gule'e 'ola na nga gani ngaia ka 'amoe no'o, ma nga oruna gule'e 'ola na logo gila ka 'amoe la'u mola.

<sup>13</sup> Mai nau ku aga, ma nau ku longoa nga langasi ba'ita ne'e lofo 'ubulana lalo maka o'omae ba'ita maka 'ilo'oo, “Nga kwaimanadainga ba'ita! Nga kwaimanadainga ba'ita! Ngaia te'e ria 'e iiki fana ta'a lo'oo te'efou na gila nana'i fofona fanua lo'oo 'i wado, na alata na nga oru enselo ngaa'i la'u 'agila nigi mai, ma gila ka ufia nga bungu aga.”

## 9

### *Nimana enselo 'e ufia nga bungu ana*

<sup>1</sup> Ma nga nimana enselo ka ufia nga bungu aana, ma nau ku agasia fe'e buruburu\* ne'e 'esia mai fana fofona fanua lo'oo 'i wado, gila kwatea nga kii na nga kiru usu fana. <sup>2</sup> Ma nga buruburu no'ona ka 'ulasia nga kiru no'ona, ma nga daa ka ru'u mai ma ka tata'e mai 'ilaka'u daalana nga eele ba'ita. Ma nga sisina ma lalo ka logologo'a tofunu nga daa lo'oo 'e ru'u mai fa'asia nga kiru no'ona.

<sup>3</sup> Ma nga nabo auaula gila ka ru'u mai fa'asia nga daa no'ona, ma gila ka leka mai 'ubulana fanua lo'oo 'i wado, ma gila ka kwatea no'o nga tegelangaa faga ne'e 'ilaka'u nga tegelalana nga

---

\* **9:1** Fa'aladanga na 'buruburu' na'a nga enselo ne'e ria.

lafilafi. <sup>4</sup> Ma God ka iiria fana nga nabo no'ona, gila sia malangadaa mola nga farisi, 'amoe ma nga 'ai, 'amoe ma te'efuta 'ola ne'e momoori fofona wado. Tafe'ua ma nga ta'a na gila 'ame to'o na ma'etooto na God 'i maana dalaga, nga nabo lo'oo te'e kwatea nga nonifiinga faga. <sup>5</sup> Ma gila 'ame alamia nga nabo no'ona fana 'agila kwa'ia nga ta'a no'ona, tafe'ua ma gila alamiga mola fana 'agila kwatea mola nonifiinga ba'ita faga suria nima singari. Ma nga filana 'e 'ilaka'u nga lafilafi ne'e susu'ia wane. <sup>6</sup> Ma suria nima singari no'ona, ta'a tagila kwailo'ofia maenga, ma gila sia daria mola. Ma gila ka siria 'agila mae, ma nga maenga 'e 'akwa no'o fa'asiga.

<sup>7</sup> Ni nabo no'ona, gila aga 'ilaka'u nga hos na gila sasari agau fana nga fununga. Ma nga madalaga 'e 'ilaka'u nga madalana nga ta'a, ma gila ka arua nga 'ola 'ilaka'u nga 'elegou na gol 'i gouga. <sup>8</sup> Ma nga ifuga 'e lalau 'e 'ilaka'u nga ifuna noni, ma nga nifoga 'e 'ilaka'u nga nifona nga laeon. <sup>9</sup> Ma gila ruufia ruu 'ania aeon fana fununga. Ma nga ringena nga 'aba'abaga 'e ba'ita 'ilaka'u nga ringena nga kat 'e aula fana fununga na hos gila talaa. <sup>10</sup> Ma nga ki'i ki'iga 'e 'ilaka'u nga lafilafi, ma gila to'o na 'ola fana susu'ilana ta'a. Ma ki'i ki'iga ne'e fa'anonifiia ta'a suria nima singari. <sup>11</sup> Ma nga wane ba'ita aaga na enselo ne'e ba'ita fafia nga kiru usu, ma nga latana nga alafuunga na ta'a 'i Jiu na Abadon, ma alafuunga 'i Grik gila ka iiria 'ania Apolaeon. Ma lata no'ona ne'e fa'aladamia, Nga wane ne'e malangadaa 'ola te'efou.

<sup>12</sup> Nga kwaimanadainga ba'ita eteeta 'e sui no'o,

ma nga ruana ma oruna kwaimanadainga ba'ita ngaa'i te'e nigi la'u mai.

### *Nga onona bungu*

<sup>13</sup> Nga onona enselo 'e ufia nga bungu aana, ma nau ku longoa nga kwale'e 'ola 'e talo mai fa'asia nga fai du'udu'ua na uumu na gila launge'enia 'ania gol ne'e nana'i 'i na'ona God. <sup>14</sup> Ma nga kwale'e 'ola no'ona 'e fata 'ilo'oo fana nga onona enselo ne'e to'o na bungu maka 'ilo'oo, "Oi rubea no'o fai enselo na gila nana'i na lokafu 'i nigifana nga ka'o ba'ita 'i Iufretes." <sup>15</sup> Ma ngaia ka rubea nga fai enselo no'ona na gila sasari aburu no'o mania alata no'ona, fana 'agila kwa'ia nga oruna gule'e 'ola na ta'a. <sup>16</sup> Ma nau ku longoa fita wane na fununga aga na gila nana'i 'i fofona hos: gila 200,000,000 ta'a.

<sup>17</sup> Na faata'inga lo'oori fagu, nau ku agasia ni hos, ma nga ta'a na gila nana'i fofoga gila ru'ufia nga 'ola na aeon 'i fu'ufu'uga. Ma nga ruu aeon no'ona 'e mekumeku 'ilaka'u nga eele, ma ka bobola'a 'ilaka'u nga lalo, ma ka mamalakwa'a 'ilaka'u nga salfa. Ma nga gouna hos lo'oo te'efou gila 'ilaka'u nga gouna laeon. Ma nga eele ma nga daa fe'enia nga salfa ne'e ru'u mai fa'asia nga fokaga. <sup>18</sup> Ma nga oru 'ola lo'oo ne'e ria gila kwa'ia nga oruna gule'e 'ola na ta'a fofona fanua lo'oo 'i wado 'ania nga eele, ma nga daa, ma nga salfa† lo'oo ne'e ru'u mai fa'asia nga fokaga. <sup>19</sup> Suria nga tegelangaa na 'aina hos no'ona, ngai na nga fokaga ma nga ki'i ki'iga. Nga ki'i ki'iga 'e to'o na gou'i 'ola

---

† **9:18** Salfa ngaia 'ola 'e tata'e fa'asia volcano ma ngaia 'e si'ini 'e ria.

'ilaka'u nga waa, ma gila ka fa'anonifiia nga ta'a 'ania nga ki'i ki'iga.

<sup>20</sup> Ma gwa'a 'ani 'ino'ona nga ta'a na gila ole 'i burina kwa'ikwa'inga lo'oori, gila 'ame abulo matari fa'asia rianga aaga. Suria gila 'ame abulo mai fa'asia nga fo'osilana nga anoe 'ola ria lo'oo, ma nga nunu'i 'ola na gila launge'enia 'ania gol ma nga silva ma nga brons ma nga fou ma nga 'ai. Ma ni 'ola lo'oori, gila 'ame agaaga ma gila 'ame lolongo, ma gila 'ame leleka. <sup>21</sup> Ma nga ta'a no'ona gila 'ame bulota'i mai fa'asia nga kwa'ilana wane, ma nga taunga'inga fana anoe 'ola 'e ria lo'oo, ma nga agemaninga, ma nga beringa.

## 10

### *Nga enselo fe'enia nga buka sisika*

<sup>1</sup> Mai nau ku agasia nga enselo tegela'a ngaa'i la'u 'e sifo mai fa'asia 'i langi. Ngaia 'e ru'ufia nga me'e kofa, ma nga fula'alo 'e lolo 'afuia nga gouna, ma nga maana 'e 'ilaka'u nga sisina, ma nga rua 'a'aena ngaia ka 'ilaka'u nga rua bou na eele. <sup>2</sup> Ma ngaia ka dau na nga buka sisika na gila 'ulasia 'i 'ubulana nimana, ma ka ula 'i fofona nga asi 'ania nga gule'e 'a'ae le'a ana, ma nga gule'e 'a'ae moori aana ngaia ka ula 'ania fofona wado. <sup>3</sup> Ma ka o'omae 'ania o'omaenga ba'ita na longolai 'e 'ilaka'u ngolalana nga laeon. Ma 'i burina ngaia 'e o'omae 'e sui, nga fiu loulou gila ka kwairii 'ania alafuulaga. <sup>4</sup> Ma alata na fiu loulou no'ona 'e fata, nau ku sasari agau fana girilana nga alafuunga lo'oo aaga, ma nau ku longoa te'e kwale'e 'ola 'e fata mai fa'asia 'i langi maka fata 'ilo'oo, "I'oo sia

iiria mola fana te'efuta wane nga 'olataa laka'u nga fiu fe'e loulou lo'oo gila iiria, ma 'i'oo sia giria mola.”

<sup>5</sup> Ma nga enselo na nau ku agasia ngaia 'e ula fofona nga asi ma nga wado, ngaia 'e tata'ea nga gule'e nima le'a ana 'i langi. <sup>6</sup> Ma ka fa-taarunga'i 'ania nga latana God ne'e nana'i firi ma ka launge'enia 'i langi ma ni 'ola lo'oo te'efou na gila nana'i 'i 'ubulai, ma nga fanua lo'oo 'i wado ma ni 'ola lo'oo te'efou gila nana'i 'i 'ubulai, ma nga asi ma ni 'ola te'efou na gila nana'i 'i 'ubulai. Ma ngaia ka fata 'ilo'oo, “Alata fana kwaimaminga 'e sui no'o! <sup>7</sup> Na alata lo'oo fiuna enselo te'e ufa nga bungu ana, nga fadafadanga nagwa nagwa na God te'e nigi no'o, 'ilaka'u ngaia 'e kwairii 'ania 'i na'o 'ania nga ta'a ni taunga'inga ana, nga profet.”

<sup>8</sup> Ma nga kwale'e 'ola na nau ku longoa 'i na'o ka fata la'u fagu fa'asia 'i langi maka 'ilo'oo, “Oi leka, moko ngaria nga buka lo'oo 'e 'ulasi no'o 'ubulana nimana nga enselo ne'e ula 'i fofona nga asi ma nga wado.”

<sup>9</sup> Mai nau ku leka, ma nau ku soea nga enselo no'ona fana 'ani kwatea nga buka sisika no'ona fagu. Ma ngaia ka fata 'ilo'oo fagu, 'Oi ngaria, moko 'ania. Ngaia te'e masi'a 'i ngidumu 'ilaka'u nga ngingidua. Tafe'ua ma ngaia te'e ukwala 'i 'ubulamu.”

<sup>10</sup> Ma nau ku ngaria nga buka sisika lo'oori fa'asia nga nimana nga enselo no'ona, ma nau kua 'ania no'o. Ngaia 'e masi'a 'i ngidugu 'ilaka'u nga ngingidua. Tafe'ua ma alata nau ku onomia kau, ngaia 'e ukwala no'o 'ubulagu. <sup>11</sup> Ma gila ka fata 'ilo'oo fagu, “Oi kwairii la'u 'ania nga alafuunga

na God suria nga ta'a auaula na fanua kwaitatari ma nga alafuunga kwaitatari auaula lo'oo, ma nga ta'a ba'ita auaula lo'oo.

## 11

### *God 'e alea rua profet*

<sup>1</sup> Ma gila ka kwatea nga ma'e 'ai na fa'aladanga fagu, ma God ka fata 'ilo'oo, 'Oi leka, moko fa'aladamia nga 'Ifi Abu agu fe'enia nga uumu, moko idumia nga ta'a na gila fo'a 'i no'ona. <sup>2</sup> Aia, ma 'i'oo sia fa'aladamia mola tofi'i lefu 'i maa na 'Ifi Abu no'ona agu, tofuna nau taku kwatea fana ta'a na gila 'ame Jiu. Ma gila tagila leka mai, ma gila ba'ita fe'enia 'i Jerusalem suria fai akwale'e singari ma rua ai. <sup>3</sup> Ma nau taku alea nga rua profet agu. Gaa'a tagala ru'ufia ruu 'e ria ne'e faate'enia gila kwaimanadai, ma tagala kwairii 'ania kwairiinga agu suria 1,260 gani.\*

<sup>4</sup> Ma nga rua profet no'ona gala 'ilaka'u nga rua 'ai na gila fa'alataa 'ania nga olif, ✧ ma gala ka 'ilaka'u nga rua uunu na gila ula 'i na'ona God ne'e ba'ita fafia nga fanua lo'oo 'i wado. <sup>5</sup> Ma lauta te'efuta wane 'e irito'ona 'ani malangada gaa'a, nga eele lo'oo 'e ru'u mai fa'asia nga ngidugaa'a te'e kwa'ia nga marimae agaa'a. Ma lauta te'efuta wane 'e siria 'ani malangada gaa'a, ngaia te'e mae la'u mola. <sup>6</sup> Ma gaa'a gala to'o na nga tegelan-gaa fana to'ofonosilana nga ne'u 'ubulana lalo, fana nga ne'u 'e sia to'o mola suria gani lo'oo

---

\* **11:3** 1,260 gani ngaia 'e totoo'o fe'enia oru farisi ma ono singari maka toto'o la'u fe'enia fai akwale'e farisi ma rua farisi. Agasia 11:2 ma 12:14. ✧ **11:4** Sekaraea 4:1-14

gila kwairii 'ania fatalana God ai. Ma gala to'o na nga tegelangaa la'u mola fana ngadalana nga ka'o lo'oo fana 'ani lamadu'aa 'ania nga 'abu. Ma gala to'o la'u mola na nga tegelangaa fana nga ngadalana nga fanua lo'oo 'i wado 'ania ni 'ola 'e ria lo'oo te'efou na alata na gaa'a gala siria.

<sup>7</sup> Ma alata gaa'a gala fa'asua nga kwairiinga 'ania nga kwairiinga lo'oo agaa'a, nga 'ola mo-moori kwasila te'e fane mai 'i maa fa'asia nga kiru usu ma te'e funu fe'enia agaa'a, ma te'e talariufi 'agaa'a, ma te'e kwa'i 'agaa'a. <sup>8</sup> Ma nga labegaa'a te'e eeno mola suria tala 'ubulana fanua ba'ita na gila mudu'ia Alafa agaa'a na 'ai folo ai. Nga latana fanua ba'ita no'ona 'i “Sodom” ma 'i “Ijip” na'a ngaia 'e 'ilaka'u mola tarifulaa. <sup>9</sup> Nga ta'a lo'oo fa'asia nga fanua te'efou ma nga orioritana ta'a te'efou ma nga alafuunga matari lo'oo te'efou, tagila bubu suria labegaa'a suria oru gani la'ula'u ma tofi'i gani, ma gila sia alamia mola fana kwaiatolana nga labegaa'a. <sup>10</sup> Ma nga ta'a lo'oo fofona fanua lo'oo 'i wado tagila aile'a tofuna nga maenga agaa'a. Ma tagila to'o na fafangalaa ma tagila kwatea nga kwakwatenga faga kwairiu tofuna nga rua profet no'ona gila fa'anonifia nga ta'a lo'oo na gila nana'i fofona fanua lo'oo 'i wado.

<sup>11</sup> Ma 'i burina oru gani la'ula'u lo'oo ma nga tofi'i gani 'e sui, nga mooringa 'e 'ita mai fa'asia God, maka ru'ufi 'agaa'a, ma gala tata'e, ma gala ka ula. Ma nga ta'a te'efou na gila agasia agaa'a gila ka ma'u ba'ita. <sup>12</sup> Ma gila ka longoa nga kwale'e 'ola ba'ita 'e 'ita mai fa'asia 'i langi maka fata 'ilo'oo fagaa'a, “Molo leka mai 'i langi.” Ma nga



maarimae agaa'a gila ka bubunia gaa'a na alata gila leka 'i 'ubulana me'e kofa fani langi.

<sup>13</sup> Na alata no'ona mola, nga nununu ba'ita 'e to'o ma te'e gule'e lefu sika'u na fanua ba'ita no'ona ka fusi no'o. Ma fiu to'oni (7,000) wane na gila mae na nga nununu no'ona. Ma nga ta'a na gila momoori 'ua mai, gila ka ma'u ba'ita, ma gila ka baatafea God 'i langi.

<sup>14</sup> Aia, nga ruana kwaimanadainga ba'ita 'e sui, ma nga oruna kwaimanadainga ba'ita ka nigi la'u mola mai.

*Nga fiuna fe'e bungu*

<sup>15</sup> Ma nga fiuna enselo ka ufia nga bungu ana, ma nga kwale'e 'ola ba'ita 'i langi ka fata 'ilo'oo, “God adauru fe'enia nga Kraes, nga wane na ngaia 'e firia fana 'ani fa'amooria adauru, gaa'a gala to'o na tegelangaa fana 'agila ba'ita fafia nga fanua lo'oo 'i wado, ma God te'e ba'ita maka nana'i firi.”

<sup>16</sup> Ma nga rua akwale'e wane na'ona'o ma fai ai na gila to'oru na furi'i to'orunga aga na 'inato'onga 'i na'ona God, gila bobouruuru 'i wado, ma gila ka fo'asia God, <sup>17</sup> ma gila ka fata 'ilo'oo,

“God tegelangaa amu 'e ba'ita,

'i'oo nana'i na alata lo'oo,

ma 'i'oo nana'i 'ua no'o mai.

Meeru meru baatafe'o

tofuna 'i'oo to'o na tegelangaa ba'ita,

ma 'i'oo ba'ita 'ilaka'u nga kiingi.

<sup>18</sup> Ma nga ta'a na gila bobolosi'o,

gila ogaria ba'ita,

tofuna alata fana ogarianga amu 'e nigi no'o mai,

fe'enia alata fana nga sufaalana ta'a na gila

mae no'o,

ma alata fana nga kwatelana foforinga fana nga  
 ta'a ni taunga'inga amu,  
 nga profet, ma nga ta'a amu na gila fo'asi'o,  
 nga ta'a na'ona'o, ma nga ta'a sisika.

Ma alata fana nga malangadalana nga ta'a na gila  
 kwa'ia nga wane fofona nga fanua lo'oo 'i  
 wado 'e nigi no'o mai.”

<sup>19</sup> Ma nga 'Ifi Abu na God 'i langi 'e 'ulasi, ma  
 gila ka agasia nga kesi na nga fataarunga'inga na  
 God 'e nana'i 'ubulai. Ma nga kwangakwanga ka  
 kwanga, ma nga loulou ka lou, ma nga lakotenga  
 ba'ita ka talo mai, ma nga nununu ka 'asu, ma nga  
 ne'u ne'e 'ilaka'u fou ka to'o no'o.

## 12

### *Nga noni fe'enia waa ba'ita*

<sup>1</sup> Mai nau ku agasia nga ma'e tooto ba'ita 'e  
 faata'i mai 'ubulana lalo. Te'e noni\* na ngaia 'e  
 ru'ufia nga sisina, ma singari 'e nana'i 'i olofana  
 'a'aena, maka 'elea gouna 'ania nga akwale'e bu-  
 ruburu ma ruaai. <sup>2</sup> Ngaia 'e guru'a, maka sasari  
 no'o fana fa'afutalana wela. Ma nga nonifinga  
 fana fa'afutanga 'e agea ma ngaia ka aani ba'ita 'e  
 iiki.

<sup>3</sup> Ma te'e maetooto'o ngaa'i ka faata'i la'u mai  
 'ubulana lalo. Te'e me'e waa mekumeku ba'ita  
 ngaia 'e to'o na fiu gou'i 'ola, ma nga fiu 'elegou  
 sisika, ma nga akwale'e konakona 'e 'ola. <sup>4</sup> Ma  
 ngaia ka tatale'enia nga oruna gule'e 'ola na nga  
 buruburu 'ubulana lalo 'ania ki'iki'ina, ma ka 'ui  
 'aniga fofona fanua lo'oo 'i wado. Ma waa ba'ita

---

\* **12:1** 'Noni' lo'oo 'e minim ta'a 'i Israel. Tafe'ua ma na 12:5-6 ma  
 16-17, noni ngaia minim ta'a 'i siosi.

lo'oori ka ula 'i na'ona noni lo'oori ne'e galangi 'ani fa'afuta no'o, fana ngaia 'ani 'ania nga wela lo'oori ana alata ngaia 'ani fa'afuta. <sup>5</sup> Ma ngaia ka fa'afuta nga wela wane na te'e ba'ita fafia nga fanua lo'oo te'efou 'ania tegelangaa. Tafe'ua ma alata ngaia 'e futa mai, nga enselo 'e lafua nga wela lo'oori, ma gila ka ngaria te'ana God na furi'i to'orunga na nga 'inato'onga aana. <sup>6</sup> Ma nga noni lo'oori ka 'akwa no'o fana nga gule'e lefu kwasila fana lefu na God 'e sasari agau ai fana, fana 'agila aga 'afuia suria 1,260 gani.

<sup>7</sup> Ma nga fununga ba'ita ka tala'ae no'o 'i langi. La Maekol, nga enselo 'inato'o, ma nga enselo aana te'efou gila ka funu fe'enia nga waa ba'ita lo'oori, ma waa ba'ita lo'oori fe'enia nga enselo aana, gila ka funu la'u mola. <sup>8</sup> Tafe'ua ma waa ba'ita lo'oori 'e sia talariufiga mola, ma God ngaia 'ame alamiga fana nana'inga 'i langi. <sup>9</sup> Ma gila ka 'ui 'ania waa ba'ita no'ona fa'asia 'i langi. Ngaia na waa ba'ita lo'oori laka'u 'ita na alata 'ua mai, na gila fa'alataa 'ania Adalo, ma nga latana la'u mola na ngaia la Saetan ne'e talaia ta'a fana kutanga fofona nga fanua lo'oo 'i wado te'efou. Gila 'ui 'ania mai fofona fanua lo'oo 'i wado fe'enia nga enselo ana te'efou.

<sup>10</sup> Ma nau ku longoa nga kwale'e 'ola ba'ita 'i langi 'e fata 'ilo'oo,

“Alata lo'oo, God 'e fa'amooria no'o ta'a lo'oo.

God 'e faate'enia nga tegelangaa na ngaia to'o ai fana 'ani ba'ita 'ilaka'u nga kiingi.

Aia, ma nga wane na God 'e firia,

ngaia 'e faate'enia no'o nga tegelangaa aana fana ba'itangaa fafia ni 'ola te'efou.

Suria la Saetan ne'e ula 'i na'ona God adauru, ma  
 ka fata sifo mola na ta'a ni futanga adauru  
 suria gani ma nga logo,  
 gila 'ui 'ania fa'asia 'i langi.

<sup>11</sup> Ni Kristin gila talariufia no'o la Saetan  
 'ania nga 'abuna nga dale'e Sifisifi lo'oo  
 ma 'ania nga fatalana God na gila kwairii  
 'ania.

Ma gila ka 'uri mola fana nga maenga fana God.

<sup>12</sup> Mooru ta'a na moru nana'i 'i langi,  
 tamoru aile'a!

Ma ngaia te'e ria iiki fana nga fanua lo'oo 'i wado  
 ma nga asi,

suria la Saetan 'e sifo no'o kau te'amooru.

Ma ngaia ka ogaria ba'ita suria ngaia 'e su'asuria  
 alata aana 'ame aburu no'o."

<sup>13</sup> Ma alata na nga waa ba'ita lo'oo 'e su'asuria  
 gila 'ui 'ania fana fofona fanua lo'oo 'i wado, ngaia  
 'e taria no'o nga noni laka'u 'e fa'afuta nga wela  
 wane. <sup>14</sup> Ma, God ka kwatea no'o rua 'aba'aba  
 'e 'ola ba'ita 'ilaka'u 'aba'abana nga langasi ba'ita  
 fana ngaia 'ani lofo fana nga lefu gila sasari agau  
 ai fana 'i 'ubulana nga gule'e lefu kwasila, 'i no'ona  
 na gila tagila aga suria, fa'asia nga waa ba'ita  
 lo'oori suria oru farisi ma ono singari, fana ngaia  
 'e sia kwa'ia mola. <sup>15</sup> Ma nga waa ba'ita lo'oo  
 te'e moate'enia mai nga ka'o ba'ita fana 'ani afesia  
 nga noni lo'oo. <sup>16</sup> Ma gwa'a 'ani 'ino'ona, nga  
 wado ngaia 'e kwaibooni mola na noni lo'oo, suria  
 ngaia 'e 'ulasi maka onomia mola nga ka'o lo'oo  
 na nga waa ba'ita lo'oori 'e moate'enia mai. <sup>17</sup> Ma  
 nga waa ba'ita lo'oo 'e ogaria iiki fana nga noni  
 lo'oori, ma ka leka ka funu fe'enia nga orioritana

te'efou na gila lo'o suria ni tagi na God, ma nga kwaifa'ananaunga kwala'imori ala Jisas. <sup>18</sup> Ma nga waa ba'ita lo'oori te'e nigi, ma ka ula no'o 'i suria asi.

## 13

### *Nga rua 'ola momoori kwasila*

<sup>1</sup> Mai nau ku agasia la'u te'e 'ola momoori ne'e kwasila ngaia 'e tata'e mai fa'asia 'ubulana asi. Nga 'ola no'ona ngaia 'e to'o na fiu gou'i 'ola, ma nga akwale'e konakona 'e 'ola fe'enia nga akwale'e 'elegou sisika 'e nana'i na nga konakona 'e 'ola no'ona. Gila giria ni lata 'e ria fana fata ngadalana God na fiu gou'i 'ola no'ona. <sup>2</sup> Ma nga 'ola momoori kwasila no'ona 'e aga 'ilaka'u nga lepad, ma nga 'a'aena 'e 'ilaka'u nga 'a'aena nga bea, ma nga fokana 'e 'ilaka'u nga fokana nga laeon. Ma waa ba'ita laka'u 'e kwatea nga tegelangaa ba'ita fana nga 'ola momoori kwasila lo'oori fana ngaia 'ani ba'ita fafia ta'a lo'oo. <sup>3</sup> Ma te'e gou'i 'ola no'ona, nau ku agasia te'e 'ola 'e aga 'ilaka'u nga ma'e maalafa ba'ita ne'e to'omia ngaia 'ani maeria, ma nga ma'e maalafa no'ona 'e mafo no'o. Ma nga ta'a lo'oo te'efou fofona fanua lo'oo 'i wado gila 'alefo ba'ita, ma gila ka leka no'o suria nga 'ola momoori kwasila lo'oori. <sup>4</sup> Ma nga ta'a lo'oo gila ka fo'asia no'o nga me'e waa ba'ita lo'oori, tofuna ngaia 'e kwatea nga tegelangaa aana fana nga 'ola momoori kwasila lo'oori. Ma gila ka fo'asia la'u mola nga 'ola momoori kwasila no'ona ma gila ka 'ilo'oo, "Te'efuta wane 'ame 'ilaka'u nga 'ola momoori kwasila lo'oo, ma te'efuta wane lo'oo 'ame to'omia no'o fana fununga fe'enia."

<sup>5</sup> Ma God 'e alamia nga 'ola momoori kwasila no'ona fana 'ani baatafea 'i talana, ma ka fata ngadaa God, ma ngaia ka ba'ita suria fai akwale'e singari ma rua ai. <sup>6</sup> Ma ngaia ka tala'ae no'o nga fata ngadalana God, ma nga latana God, ma 'i langi lefu na ngaia 'e nana'i ai, ma nga ta'a te'efou na gila nana'i 'i langi. <sup>7</sup> Ma God 'e alamia 'ola 'e kwasila lo'oo fana fununga fe'enia nga ta'a na God, ma fana talariufilaga, ma ka ba'ita fafia nga orioritana te'efou, ma nga fanua lo'oo te'efou, ma nga alafuunga matari lo'oo te'efou. <sup>8</sup> Ma nga ta'a 'e auaula na gila nana'i fofona fanua lo'oo 'i wado gila fo'asia nga 'ola momoori kwasila no'ona—nga ta'a lo'oo, God ngaia 'ame giria nga lataga 'ubulana nga buka na mooringa firi. Nga buka lo'oori, ngaia na buka na dale'e Sifisifi na gila kwa'ia. Ma God 'e giria no'o buka lo'oori 'ua no'o mai na'ona launge'enilana nga fanua lo'oo 'i wado.

<sup>9</sup> “Aia, moru nga ta'a lo'oo na moru to'o na nga aringa, tamoru gwalongo. <sup>10</sup> Lautu God ngaia 'e alamia te'efuta wane 'ani leka na lokafu, ngaia te'e leka na lokafu. Ma lauta 'e alamia te'efuta wane fana 'agila kwa'ia 'ania naifi ni fununga, ngaia te'e mae na naifi ni fununga. Mooru nga ta'a na God lo'oo, moru sia manata tala alata ni 'ola lo'oo 'e lau, tafe'ua ma mooru ula ngasi na tagoto'onga amooru.”

<sup>11</sup> Ma nau ku agasia te'e 'ola momoori kwasila ngaa'i la'u 'e ru'u mai fa'asia 'ubulana fanua lo'oo 'i wado. Ngaia 'e to'o na nga rua konakona 'e 'ola 'ilaka'u nga dale'e sifisifi, ma nga ringena 'e 'ilaka'u nga me'e waa ba'ita. <sup>12</sup> Ngaia 'e taunga'i 'ania nga tegelangaa na 'ola momoori

kwasila eteeta alata ngaia 'e nana'i fe'enia. Ma ka su'unge'enia nga fanua lo'oo 'i wado ma nga ta'a lo'oo te'efou fofona fanua lo'oo 'i wado fana 'agila fo'asia nga 'ola momoori kwasila laka'u eteeta laka'u nga filafila ba'ita aana 'e mafo no'o. <sup>13</sup> Ma nga ruana 'ola momoori kwasila 'e agea 'ola ni 'alefongaa ba'ita, ma ka fa'asifoa mai nga eele fa'asia 'i langi fana fofona fanua lo'oo 'i wado 'i na'ona nga ta'a te'efou. <sup>14</sup> Ma ngaia ka kotofia nga ta'a lo'oo te'efou na gila nana'i fofona fanua lo'oo 'i wado 'ania 'ola ni 'alefongaa na alata ngaia 'e nana'i fe'enia nga 'ola moori kwasila eteeta laka'u. God 'e alamia ngaia 'ani agea nga 'ola no'ona. Ma nga 'ola moori kwasila lo'oo ka agea nga ta'a lo'oo gila launge'enia nununa nga 'ola momoori kwasila eteeta laka'u gila kwa'ia 'ania naifi ni fununga 'i na'o, tafe'ua ma ngaia 'e moori la'u mola. Nga nunu'i 'ola no'ona fana fa'aba'italana.

<sup>15</sup> Ma God ka alamia nga ruana 'ola momoori kwasila no'ona fana 'ani kwatea nga mooringa fana nga nunu'i 'ola no'ona fana 'ani fata maka kwa'ia nga ta'a lo'oo te'efou na gila 'ame fo'asia. <sup>16</sup> Ma ngaia ka su'unge'enia nga ta'a lo'oo te'efou, wane sisika ma nga ta'a ba'ita, ta'a 'ola'a ma nga ta'a galafa'a, nga ta'a ni taunga'inga tago ma nga ta'a gila arube, fana 'agila giria nga ma'etooto aana na nga gula nima le'a aaga 'amoe ma 'i maana dalaga. <sup>17</sup> Te'efuta wane 'e sia fori mola, 'amoe ma ngaia sia fa'afori mola lauta ngaia 'ame to'o na nga ma'etooto no'ona. Nga ma'etooto no'ona na nga latana nga 'ola momoori kwasila no'ona, 'amoe ma nga namba na nga latana.

<sup>18</sup> Moru manata le'a na 'ola lo'oo. Ma ni dai ne'e su'a 'ola, ngaia to'omia 'ani su'a na to'ome'enilana nga 'ola momoori kwasila no'ona, tofuna ngaia nga namba na wane. Namba no'ona na 666.

## 14

### *Nga dale'e Sifisifi ma nga ta'a aana*

<sup>1</sup> Sui ma nau ku aga la'u, ma nau kua agasia la'u nga dale'e Sifisifi ngaia 'e ula 'i gouna nga busu 'i Saeon fe'enia 144,000 ta'a na gila giria nga latana nga dale'e Sifisifi no'ona ma nga latana nga Mama'a aana 'i maana dalaga. <sup>2</sup> Mai nau ku longoa nga kwale'e 'ola fa'asia 'i langi 'e 'ilaka'u nga ka'o 'e aula ne'e afe maka 'ilaka'u la'u kwangakwanga ba'ita, ma ka 'ilaka'u nga loulou ba'ita. Nga kwale'e 'ola lo'oo nau ku longoa ngaia 'e 'ilaka'u nga 'ola na gila fa'alataa 'ania nga hap na ta'a gila kwa'ia. <sup>3</sup> Ma nga ta'a no'ona gila nguria nga me'e nguu fooru 'i na'ona nga furi'i to'orunga na 'inato'onga no'ona, ma 'i na'ona nga fai 'ola momoori ma nga ta'a na'ona'o. Ma te'efuta wane ngaa'i la'u 'ame su'asuria me'e nguu lo'oo, te'igila no'o nga 144,000 ta'a lo'oo na la Kraes ngaia 'e foriga fa'asia fofona fanua lo'oo 'i wado na gila su'asuria me'e nguu lo'oori. <sup>4</sup> Gila nga ta'a na gila kwari 'ilaka'u nga wane ne'e 'ame agemani fe'enia noni, tofuna gila 'ame fa'asua moorilaga 'ania fo'asilana god na 'ame to'o. Ma gila ka leka suria nga dale'e Sifisifi fana lefu lo'oo te'efou na ngaia 'e leka ai. Ma gila la'u mola na nga ta'a na God 'e foriga mai fa'asia nga fanua lo'oo 'i wado, ma gila ka 'ilaka'u nga ketonga eteeta na gila kwatea fana



God ma fana nga dale'e Sifisifi. <sup>5</sup> Ma gila 'ame koto ma gila 'ame agea te'efuta 'ola 'e ria.

### *Nga oru enselo*

<sup>6</sup> Ma nau ku agasia la'u te'e enselo 'e lofo 'ubulana lalo, fe'enia nga Kwairiinga Le'a lo'oo ne'e nana'i firi fana kwairiinga 'ania fana nga ta'a lo'oo na orioritana ta'a te'efou, ma nga alafuunga matari lo'oo te'efou, ma nga fanua lo'oo te'efou.

<sup>7</sup> Ma ngaia ka o'omae ba'ita maka 'ilo'oo, “Moru iiri ba'ita na God, ma 'amoru baatafea! Suria alata fana nga sufaalana nga ta'a lo'oo ngaia 'e nigi no'o. Moru fo'asia God na ngaia 'e launge'enia 'i langi, ma nga fanua lo'oo 'i wado, ma nga asi, ma nga ka'o lo'oo.”

<sup>8</sup> Ma nga ruana enselo ka leka mai 'i burina, ma ka fata 'ilo'oo, “Ngaia 'e 'esia no'o. Nga fanua ba'ita laka'u 'i Babilon\* 'e fusi no'o, tofunu ta'a te'efou na toto'oni fanua ba'ita na fanua lo'oo 'i wado gila 'ilaka'u gila go'uringega tofunu gila leka suria nga falafala 'i Babilon fana agemaninga.”

<sup>9</sup> Aia, ma oruna enselo ka leka mai burina nga rua enselo eteeta no'ona, maka fata ba'ita maka 'ilo'oo, “Lauta te'efuta wane 'e fo'asia nga 'ola momoori kwasila lo'oori ma nga nununa ma ka ngaria nga ma'etooto aana 'i maana dalana 'amoe mai nimana gula le'a ana, <sup>10</sup> God te'e kwatea kwa'ikwa'inga fana. Nga wane no'ona te'e go'ufia no'o nga ma'e teteu na waeni laka'u na ogarianga ba'ita na God. Ma ni dai na gila agea 'ola lo'oo, tagila nonifii 'ania eele ma nga salfa 'i na'ona nga enselo abu lo'oo ma nga dale'e Sifisifi laka'u. <sup>11</sup> Ma

---

\* **14:8** Babilon ngaia nga latana ngaa'i fani Rom.

daalana nga eele lo'oo ne'e fa'anonifiga, ngaia 'e sia sui la'u. Ma ni dai na gila fo'asia nga 'ola momoori kwasila lo'oo, ma nga nununa, ma ni dai na gila to'o na ma'etooto na latana, gila sia mamalo la'u fa'asia nonifinga lo'oo suria logo ma nga gani.”

<sup>12</sup> Gwa'a 'amoru daria irito'onga no'ona, mooru ta'a na God na moru lo'o suria tagi na God, ma moru leleka fana tagoto'onga ala Jisas, mooru ula ngasi.

<sup>13</sup> Mai nau ku longoa nga kwale'e 'ola fa'asia 'i langi 'e fata 'ilo'oo, “Oi giria 'ola lo'oo: 'Ita na alata lo'oo ma ka ori 'ala'a, God te'e fa'aile'a ni dai na gila tagoto'o kwala'imori ma gila mae.”

Ma nga Anoe 'ola Abu ka lamadu'aa maka 'ilo'oo, “Kiu, ngaia 'e kwala'imori 'e iiki. Gila tagila aile'a, tofuna gila mamalo fa'asia nga taunga'inga ba'ita aga, tofuna nga le'anga na taunga'inga 'e leka fe'eniga.”

### *Alata fana goni'olanga na fanua lo'oo 'i wado*

<sup>14</sup> Ma nau ku aga la'u, ma kua agasia nga me'e kofa kwakwao'a. Ma nga wane ne'e nana'i 'i fofona nga me'e kofa no'ona 'e aga 'ilaka'u nga Wela na Wane, ma nga 'elegou na gol 'e nana'i 'i fofona nga gouna, ma ngaia 'e dau na nga naifi 'e ngau 'e iiki. <sup>15</sup> Ma te'e enselo ngaa'i la'u 'e ru'u mai fa'asia nga 'Ifi Abu na God, ma ka o'omae ba'ita fana nga wane ne'e nana'i fofona nga me'e kofa maka 'ilo'oo, “Oi ngaria nga naifi no'ona amu, moko gonia ni 'ola te'efou, tofuna alata fana goni'olanga fofona fanua lo'oo 'i wado 'e nigi no'o mai, tofuna fanua lo'oo 'i wado ngaia 'e 'ilaka'u

no'o nga lodona 'ai 'e suka no'o.” <sup>16</sup> Ma nga wane lo'oo ne'e nana'i 'i fofona nga me'e kofa ka leloe'enia nga naifi lo'oo aana, ma ka gonia no'o nga 'ola te'efou fofona fanua lo'oo 'i wado.

<sup>17</sup> Ma nga enselo ngaa'i la'u ka ru'u mai fa'asia nga 'Ifi Abu na God 'i langi ma ka dau la'u mola na nga naifi 'e ngau 'e iiki. <sup>18</sup> Ma nga enselo ngaa'i la'u ne'e aga suria nga eele, 'e leka mai fa'asia nga uumu, ma ngaia ka o'omae kau fana nga enselo laka'u 'e dau na nga naifi maka 'ilo'oo, “Oi gonia no'o 'ai'aina grep fofona fanua lo'oo 'i wado 'ania naifi no'ona amu, suria nga 'ai'aina 'ai lo'oo 'e suka no'o.” <sup>19</sup> Ma nga enselo lo'oori ka leloe'enia nga naifi lo'oo ana fofona nga fanua lo'oo 'i wado, ma ka gonia no'o nga grep no'ona, ma ka 'ui 'aniga 'ubulana lefu fana nga memelana nga grep fana waen, nga lefu fana nonifinga tofuna ogarianga na God. <sup>20</sup> Ma nga grep no'ona gila ka memea no'o 'i 'ubulana nga 'ola fana memelana nga grep ne'e nana'i 'i maa fa'asia nga fanua ba'ita. Ma nga 'abu ka fane mai fa'asia 'ubulana nga 'ola no'ona fana memelana nga grep, ma ka buasa no'o suria oru tangale'e (300) kilomita, ma nga lobolalai 'e to'omia te'e tafange 'ola.

## 15

### *Nga fiu enselo fe'enia nga fiu kwa'ikwa'inga 'i'isi*

<sup>1</sup> Mai nau ku agasia la'u nga maa'e tooto ba'ita 'ubulana lalo, ma nau ku 'alefo 'ania 'e iiki. Nau ku agasia nga fiu enselo fe'enia nga fiu kwa'ikwa'inga 'i'isi. Nga fiu kwa'ikwa'inga no'ona na fa'asuilana nga ogarianga na God fana ta'a na gila abulo 'e ria.

<sup>2</sup> Mai nau ku agasia te'e 'ola ta'ua nga asi ne'e aga 'e 'ilaka'u nga ilanunu na'a gila dolaa fe'enia nga eele. Ma nau ku agasia la'u mola nga ta'a na gila talariufia nga 'ola momoori kwasila, ma nununa, ma nga namba na latana. Gila ula 'i nigifana asi no'ona, ma gila ka dau na 'ola na gila fa'alataa 'ania nga hap na God 'e kwatea faga. <sup>3</sup> Ma gila ka nguria nga me'e nguu ala Moses, nga wane ni taunga'inga na God, ma nga me'e nguu na dale'e Sifisifi, ma gila ka 'ilo'oo,

“God 'i'oo tegela'a 'e iiki,

nga taunga'inga amu te'efou 'e ba'ita  
ma ka le'a 'e iiki.

T'oo na nga alafa na fanua lo'oo te'efou,  
ma nga falafala amu 'e odo ma ka  
kwala'imori.

<sup>4</sup> Alafa te'io no'o na 'i'oo abu.

Nga ta'a te'efou tagila iiri ba'ita amu,  
ma tagila lafua latamu 'i langi.

Suria te'io no'o na 'i'oo odo kwala'imori.

Ma ta'a te'efou na fanua ba'ita fofona fanua lo'oo  
'i wado

tagila leka mai fana fa'aba'italamu,

tofuna 'i'oo faate'enia no'o nga falafala lo'oo  
amu 'e odo.”

<sup>5</sup> Ma burina, nau ku agasia nga Babala Abu na God 'i langi 'e 'ulasi. <sup>6</sup> Ma nga fiu enselo lo'oo gila ka ru'u mai fa'asia nga Babala Abu na God fe'enia nga fiu kwa'ikwa'inga lo'oo. Gila ru'ufia nga ruu kwakwao'a ne'e fooru ma ka iloilo'a, ma gila ka ru'ufia la'u nga fo'osae na gol 'i fu'ufu'uga. <sup>7</sup> Ma te'e 'ola na fai 'ola momoori laka'u ka kwatea fana nga fiu enselo lo'oo nga fiu kakao na gol ne'e fongu 'ania nga ogarianga na God na ngaia 'e momoori

firi. <sup>8</sup> Ma nga daa fa'asia nga kwangakwanganga na God ma fa'asia tegelangaa aana ka fonguria 'ubulana Babala Abu na God, ma te'efuta wane ka 'ame to'omia no'o fana ru'unga 'ubulana Babala Abu no'ona, leleka maka nigi na alata na fiu kwa'ikwa'inga na fiu enselo no'ona gila ngaria mai 'e sui.

## 16

### *Nga fiu teteu na kwa'ikwa'inga na God*

<sup>1</sup> Ma nau ku longoa nga kwale'e 'ola ba'ita 'e talo mai fa'asia nga 'Ifi Abu na God, ma ka fata 'ilo'oo fana fiu enselo no'ona, “Moru leka, 'amoru 'irisia nga fiu teteu 'ola na ogarianga na God 'i fofona nga fanua lo'oo 'i wado.”

<sup>2</sup> Ma nga enselo eteeta ka leka, maka 'irisia nga teteu ana 'i fofona fanua lo'oo 'i wado. Ma nga ma'e ubu'a 'e ria ne'e fii 'e ba'ita ka lau no'o na nga ta'a na gila to'o na nga ma'etooto na nga 'ola momoori kwasila laka'u ma gila ka fo'asia nga nununa.

<sup>3</sup> Ma nga ruana enselo ka 'irisia nga teteu ana 'i fofona nga asi. Ma nga asi ka lamadu'aa maka 'ilaka'u nga 'abuna nga wane laka'u ngaia 'e mae, ma nga 'ola momoori 'i 'ubulana nga asi gila ka mae te'efou no'o.

<sup>4</sup> Ma nga oruna enselo ka 'irisia nga teteu aana 'i fofona nga ka'o, ma gila ka lamadu'aa no'o 'ania 'abu te'efou. <sup>5</sup> Ma nau ku longoa nga enselo ne'e ba'ita fafia nga ka'o ka fata 'ilo'oo,

“God 'i'oo na 'i'oo abu,

moko nana'i 'ua mai 'i na'o,

ma 'i'oo nana'i la'u mola na alata lo'oo.

Nga kwa'ikwa'inga amu lo'oo 'i'oo agea,

ngaia 'e odo,  
6 tofunu gila kwa'ia nga ta'a amu, ma nga profet  
la'u mola.

Ma ngaia lo'oo 'e agea 'i'oo kwatea no'o 'abu faga  
fana nga go'ufilai.

Ngaia lo'oo, ngaia 'e to'omia 'agila ngaria nga  
kwa'ikwa'inga lo'oori.”

7 Mai nau ku longoa nga kwale'e 'ola fa'asia  
uumu ne'e fata 'ilo'oo,  
“God 'i'oo tegela'a 'e iiki,  
ni kwa'ikwa'inga lo'oo amu 'e kwala'imori ma  
ka odo.”

8 Ma nga faina enselo ka 'irisia nga teteu ana  
'i fofona nga sisina, ma God ka alamia fana 'ani  
nulafia nga ta'a lo'oo 'ania 'ago'agonga ba'ita ana.

9 Nga 'ago'agonga no'ona 'e do'ofia nga ta'a lo'oo,  
ma gila ka fata ngada latana God na ngaia 'e to'o na  
tegelangaa fana nga kwatelana ni kwa'ikwa'inga  
no'ona. Ma gila ka ma'asiri no'o fana bulota'inga  
fa'asia nga rianga aaga, ma gila ka ma'asiri la'u  
mola fana baatafelana latana.

10 Ma nga nimana enselo ka 'irisia nga teteu  
ana 'i fofona furi'i to'orunga na 'inato'onga na 'ola  
momoori kwasila laka'u, ma nga fanua te'efou  
na ngaia 'e ba'ita fafia maka logologo'a no'o. Ma  
nga ta'a lo'oo gila ka ke'e fafia nga meaga tofunu  
gila nonifii 'e iiki. 11 Ma gila ka fata ngada God  
'i langi, tofunu nonifinga lo'oo aga 'ania maalafa  
ba'ita lo'oo aga. Tafe'ua ma gila 'ame bulota'i mola  
fa'asia nga rianga lo'oo aga.

12 Ma nga onona enselo ka 'irisia nga teteu ana  
fofona ka'o ba'ita na gila fa'alataa 'ania 'i Iufretes.  
Ma nga ka'o no'ona ka langa no'o ma ka arua no'o

tala fana nga ta'a ba'ita na gila leka mai fa'asia tata'elana sina. <sup>13</sup> Ma nau ku agasia oru anoe 'ola ria na gila aga 'ilaka'u nga fuloko, ma gila ka ru'u mai fa'asia fokana nga waa ba'ita laka'u, ma fa'asia fokana nga 'ola momoori kwasila laka'u, ma fa'asia fokana nga profet na kotonga laka'u. <sup>14</sup> Gila no'o na anoe 'ola ria na gila agea ni 'ola ni 'alefosilai 'e aula. Nga oru anoe 'ola 'ame le'a lo'oo gila leka mai te'ana nga ta'a ba'ita te'efou fofona fanua lo'oo 'i wado, fana 'agila oguga fana nga fununga na fe'e Gani na Alafa na ngaia 'e to'o na tegelangaa ba'ita fafia ta'a te'efou.

<sup>15-16</sup> Ma nga oru anoe 'ola 'ame le'a no'ona gila gonia nga ta'a ba'ita na te'e lefu na gila fa'alataa 'ania alafuunga na ta'a 'i Jiu 'i Armagedon.

Ma la Jisas 'e fata 'ilo'oo, "Moru longoa, nau taku leka mai na nga alata na moru 'ame su'asuria, 'ilaka'u nga wane 'e beri! Ma nanamangaa fana ni dai na gila nana'i kwaimamani ma gila ru'ufia nga ruu aga, suria gila sia noniria mola fana nga lekanga laloana ta'a lo'oo."

<sup>17</sup> Ma nga fiuna enselo ka 'irisia nga teteu ana lofona lalo. Ma nga kwale'e 'ola ba'ita ka talo mai fa'asia furi'i to'orunga na 'inato'onga 'i 'ubulana nga 'Ifi Abu na God, maka fata 'ilo'oo, "Ngaia 'e sui no'o!" <sup>18</sup> Ma nga kwangakwanga ka kwanga, ma nga lakotenga ba'ita lo'oo ka talo, ma nga loulou ka lou, ma nga nununu ba'ita ka 'asu. Aia, ma te'efuta nununu 'ilo'oo 'ame lau no'o 'ita 'ua mai na alata God 'e launge'enia nga wane, suria nga nununu lo'oo ngaia 'e ria maka ba'ita. <sup>19</sup> Ma nga fanua ba'ita na 'i Babilon ka tagala'i no'o 'ania oru gule 'ola, ma ni fanua ba'ita na fanua lo'oo te'efou

gila ka fusi no'o. God ngaia 'ame mabolosia fanua ba'ita lo'oo 'i Babilon ma ngaia ka agea gila ka go'ufia nga waeni 'ubulana nga kakao ne'e fongu 'ania ogarianga ana. <sup>20</sup> Ma nga mamalau lo'oo te'efou ka 'amoe no'o, ma nga busu lo'oo te'efou ka 'amoe la'u mola. <sup>21</sup> Ma nga ne'u lo'oo ka 'ilaka'u nga fou ba'ita ne'e gelo 'e iiki ka 'esia mai fa'asia 'ubulana lalo fofona ta'a lo'oo. Gelolana te'e me'e fou na fou no'ona 'e 'ilaka'u nima akwale'e kilogram. Ma nga ta'a lo'oo gila ka fata ngadaa God tofuna nga 'ola lo'oori, du'una nga kwa'ikwa'inga lo'oori ngaia 'e ria 'e iiki.

## 17

### *Fanua ba'ita ne'e 'ilaka'u noni 'e kwalakwala'a*

<sup>1</sup> Ma te'e enselo na nga fiu enselo na gila dau na nga fiu teteu laka'u 'e leka mai te'agu, ma ka fata 'ilo'oo, "O'i leka mai, fana 'aku faate'enia nga kwa'ikwa'inga na God te'e kwatea fana fanua no'ona na ngaia 'e nana'i galangia nga ka'o 'e aula. God 'e kwa'ia nga fanua no'ona tofuna ngaia 'e 'ilaka'u nga noni 'e kwalakwala'a. <sup>2</sup> Nga ta'a ba'ita lo'oo fofona fanua lo'oo 'i wado gila leka mai fana agemaninga fe'enia nga noni lo'oo, ma nga ta'a fofona fanua lo'oo 'i wado gila ka 'ilaka'u no'o ta'a gila go'uringega la'u mola suria gila leka suria falafala 'e ria na noni lo'oo fana agemaninga fe'enia te'efuta 'ai."

<sup>3</sup> Ma nga Anoe 'ola Abu ka talai nau, ma nga enselo ka ngari nau fana 'ubulana gule'e lefu kwasila. Ma nau ku agasia nga noni no'ona ngaia 'e to'oru 'i fofona nga 'ola momoori kwasila mekumeku na gila giria nga lata 'e ria lo'oo 'i



labena ne'e fata ngadaa God. Nga 'ola momoori kwasila no'ona 'e to'o na fiu gou'i 'ola ma nga akwale'e konakona 'e 'ola la'u mola. <sup>4</sup> Ma nga noni no'ona ka ru'ufia nga ruu mekumeku maka buburufi'a, ma gila ka eelea 'ania nga 'ola na gila launge'enia 'ania nga gol ma nga 'ola 'e iloilo'a forilai 'e ba'ita iiki. Ma ngaia ka dau na kakao na gila launge'enia 'ania gol, ma ka fongu 'ania ni 'ola 'e ria na ngaia 'e agea. <sup>5</sup> Ma gila giria 'i maana dalana 'ilo'oo:

“Nga fanua ba'ita 'i Babilon,  
nga ga'ia ni noni kwalakwala'a lo'oo te'efou  
ma nga ta'a lo'oo 'e ria te'efou fofona fanua lo'oo 'i  
wado.”

Ma nga fa'aladamilana girigiringa no'ona gila ka na'agonia no'o. <sup>6</sup> Ma nau ku agasia nga noni lo'oo ngaia 'e go'uringea no'o na nga 'abuna nga ta'a na God na gila mae tofuna gila tagoto'o ala Jisas.

Alata nau ku agasia, nau ku 'alefo ba'ita. <sup>7</sup> Ma nga enselo ka fata 'ilo'oo fagu, “Fe'ua na 'i'oo 'alefo welakau? Nau taku fa'afolaasia nga noni lo'oo, ma nga 'ola momoori kwasila na ngaia 'e nana'i 'i fofona, na ngaia 'e to'o na fiu gou'i 'ola lo'oo ma nga akwale'e konakona 'e 'ola. <sup>8</sup> Nga 'ola momoori kwasila lo'oo 'i'oo agasia ngaia 'e momoori 'i na'o, tafe'ua ma ngaia 'e mae no'o. Ma ngaia 'e galangi 'ani fane no'o mai 'i maa fa'asia nga kiru usu laka'u, sui ma God te'e bi'i malangadaa. Ma nga ta'a lo'oo fofona fanua lo'oo 'i wado na lataga 'amoe 'ubulana nga buka na mooringa 'ita 'ua mai na'o na launge'enilana nga fanua lo'oo 'i wado, gila tagila 'alefo na alata gila agasia nga 'ola

momoori kwasila lo'oo. Suria ngaia 'e momoori mai 'i na'o ma alata lo'oo ngaia 'e mae no'o, tafe'ua ma ngaia te'e nigi la'u mola mai.

<sup>9</sup> “I’oo 'ani funi'oo le'a fana aga su'ana na 'ola lo'oo: Nga fiu gou'i 'ola lo'oo na fiu me'e busu na noni lo'oo ngaia 'e nana'i 'i fofona. Ma gila la'u mola na fiu wane ba'ita. <sup>10</sup> Nima wane aga gila mae no'o, te'e wane ngaa'i 'e ba'ita 'ua na alata lo'oo, ma te'e wane ngaa'i 'ame nigi 'ua mai. Ma alata ngaia 'ani nigi mai, ngaia te'e ba'ita mola suria te'e alata sisika. <sup>11</sup> Ma nga 'ola momoori kwasila laka'u 'e momoori 'i na'o ma ka mae no'o, ngaia na kwaruna wane ba'ita. Ngaia 'e lado fe'enia nga fiu wane ba'ita lo'oo, sui ma God te'e bi'i malangadaga.

<sup>12</sup> “Ma nga akwala konakona 'e 'ola na 'i'oo agasia na nga akwale'e wane ba'ita na gila 'ame 'inato'o 'ua mai. Ma gila tagila kwatea nga 'inato'onga fana 'agila ba'ita fe'enia nga 'ola momoori kwasila no'ona suria te'e ele'e alo. <sup>13</sup> Ma nga akwale'e wane ba'ita lo'oo, gila taunga'i kwaimaani fana 'agila kwatea nga tegelangaa aga ma nga ba'itangaa aga fana nga 'ola momoori kwasila laka'u. <sup>14</sup> Ma gila tagila funu fe'enia nga dale'e Sifisifi. Ma nga dale'e Sifisifi no'ona fe'enia nga ta'a lo'oo aana, gila tagila talariufia nga ta'a ba'ita lo'oo te'efou, suria ngaia na Alafa fafia nga alafa lo'oo te'efou, ma ka Kiingi fafia nga kiingi lo'oo te'efou. Ma nga ta'a na dale'e Sifisifi no'ona tagila nana'i fe'enia suria ngaia 'e firiga no'o, ma ngaia 'e soega no'o, ma gila manata ba'ita ana furifuri.”

<sup>15</sup> Ma nga enselo ka fata la'u 'ilo'oo fagu, “Nga

ka'o na 'i'oo agasia nga noni kwalakwala'a lo'oo ngaia 'e nana'i 'i nigifai ngai na ta'a na fanua te'efou, ma nga orioritaga te'efou, ma nga alafu-unga matari lo'oo te'efou. <sup>16</sup> Nga 'ola momoori kwasila ma nga akwale'e konakona 'e 'ola lo'oo 'i'oo agasia lo'oo, gila tagila aga mani na noni kwalakwala'a lo'oo. Ma tagila lafua ni 'ola lo'oo te'efou fa'asia, ma ngaia te'e nana'i dadala no'o. Ma tagila 'ania labena, ma tagila do'ofia 'ania eele. <sup>17</sup> Suria God 'e arua no'o manate'e wane 'i 'ubulana nga mangoga, 'agila agea nga 'ola lo'oo ngaia 'e siria. Ma gila ka arua nga manata'anga aga fana nga kwatelana nga tegelangaa aga fana nga 'ola momoori kwasila lo'oo, fana ngaia 'ani ba'ita leleka maka nigi na alata na fatalana God te'e nigi kwala'imori.

<sup>18</sup> “Ma nga noni na 'i'oo agasia ngaia na nga fanua ba'ita ne'e ba'ita fafia nga ta'a ba'ita lo'oo te'efou fofona fanua lo'oo 'i wado.

## 18

### *God'e malangadaa fanua ba'ita 'i Babilon*

<sup>1</sup> 'I burina, nau ku agasia nga enselo ngaa'i lau ngaia 'e sifo mai fa'asia 'i langi. Ma ngaia 'e to'o na nga tegelangaa ba'ita, ma nga lalalana 'e lala 'afuia nga fanua lo'oo 'i wado te'efou. <sup>2</sup> Ma ngaia ka o'omae maka 'ilo'oo,  
“Ngaia 'e fusi no'o!

Nga fanua ba'ita laka'u 'i Babilon 'e fusi no'o!  
Ngaia ka arua no'o nga fanua fana nga anoe 'ola lo'oo.  
Ma nga anoe 'ola ria ma nga langasi 'e ria, gila nana'i no'o 'i 'ubulai.

<sup>3</sup> Nga ta'a na ni fanua ba'ita te'efou na fanua lo'oo  
 'i wado, gila 'ilaka'u gila go'uringega no'o  
 tofunu gila leka suria nga falafala 'e ria lo'oo  
 aana fana agemanninga fe'enia te'efuta ai.

Nga ta'a ba'ita na fanua lo'oo 'i wado gila agemani  
 la'u mola fe'enia.

Ma nga ta'a na gila fori 'ola ma gila fa'afori 'ania  
 'ola  
 tagila 'ola'a 'e iiki suria falafala lo'oo aana na  
 sirilana toto'oni 'ola te'efou.”

<sup>4</sup> Mai nau ku longoa la'u te'e kwale'e 'ola fa'asia  
 'i langi ne'e fata 'ilo'oo,

“Ta'a ala God,

moru leka mai fa'asia fanua 'i Babilon fa'asia  
 moru ta lado fe'enia rianga ana, ma fa'asia  
 moru ta ngaria nga kwa'ikwa'inga ana.

<sup>5</sup> Suria nga rianga na ta'a 'i Babilon 'e fane 'e  
 tooto'o no'o fe'enia 'i langi,

ma God ngaia 'ame mabolosia nga rianga aga.

<sup>6</sup> Ino'ona ma alata mooru moru lamadu'aa fana,  
 moru agea rua alata na 'ola na ngaia 'e agea  
 famooru.

Nga ma'e teteu na 'ola 'e ria laka'u ngaia 'e kwatea  
 famooru, moru launge'enia nga rua alata  
 na tegelalai.

Sui ma moru ka kwatea fana.

<sup>7</sup> Mooru kwatea nga nonifiinga fana 'i Babilon,  
 'ani to'omia la'u mola nga 'inato'onga ana  
 ma nga nana'i le'anga lo'oo 'i Babilon 'e  
 kwatea fana 'i talana.

Suria nga ta'a 'i Babilon gila fata 'ilo'oo faga 'i  
 talaga,

‘Goru ba'ita fafia ta'a lo'oo te'efou 'ani 'ilaka'u nga  
 noni alafa aga!

Ma goru 'ame 'ilaka'u nga me'e nao galafa'a,  
 ma goru 'ame su'asuria te'efuta  
 kwaimanadainga.'

<sup>8</sup> Ngaia na'a God te'e kwa'iga 'ania nga fifinga,  
 ma nga kwaimanadainga,  
 ma nga molo'ungaa.

Ma nga eele te'e nulafiga,  
 tofuna na God ne'e tegela'a 'e iiki,  
 ngaia te'e sufaaga.”

<sup>9</sup> Ma nga ta'a ba'ita fa'asia fofona fanua lo'oo 'i wado na gila agemani fe'enia 'i Babilon, ma gila ka lado fe'enia nga 'ola'angaa aana, tagila aani fe'enia nga fanua no'ona alata gila agasia nga daalana eele lo'oo ne'e do'ofia. <sup>10</sup> Ma gila tagila ula lalau suria gila ma'u fa'asia gila ta nonifii 'ilaka'u la'u mola 'i ngaia. Ma tagila fata 'ilo'oo,

“Ngaia te'e ria ba'ita famu 'i Babilon,  
 nga fanua ba'ita ma fanua 'inato'o!

Nga kwa'ikwa'inga amu,  
 'e nigi no'o mai fafi'o.”

<sup>11</sup> Aia, ma nga ta'a na gila foria 'ola ma 'agila fa'afori fofona fanua lo'oo 'i wado, tagila aani ma tagila kwaimanadai fana 'i Babilon, suria te'efuta wane 'e sia foria la'u nga 'ola lo'oo aga. <sup>12</sup> Suria te'efuta wane 'e sia foria la'u nga gol lo'oo aaga, ma nga silva lo'oo aaga, ma nga fou iloilo'a lo'oo aaga, ma nga 'ola forilai 'e ba'ita, ma nga ruu kwangak-wanga'a lo'oo na forilaga 'e ba'ita, ma nga aefori,  
 \* ma nga 'ai lo'oo forilai 'e ba'ita, ma ni 'ola gila launge'enia 'ania 'ai forilai 'e ba'ita, ma nga barasi,

---

\* **18:12** Aefori nga 'ola na gila launge'enia 'ania nifona ba'ita na elefant.

ma nga aeon lo'oo ma nga mabol lo'oo forilai 'e ba'ita, <sup>13</sup> ma nga fangalaa le'a lo'oo, ma nga 'ola si'ini le'a lo'oo na forilai 'e ba'ita. Ma te'efuta wane 'ame foria no'o nga waeni lo'oo aaga, ma nga waiwai lo'oo aaga, ma nga 'ola lo'oo aaga fana launge'enilana nga beret, ma nga buruka lo'oo aaga, ma nga sifisifi lo'oo aaga, ma nga hos lo'oo aaga, ma nga 'ola na nga hos lo'oo gila talaa, ma nga ta'a ni taunga'inga tago lo'oo.

<sup>14</sup> Ma nga ta'a na gila fori 'ola ma gila fa'afori lo'oo, gila ka fata 'ilo'oo fana 'i Babilon, “Nga 'ola le'a te'efou na 'i'oo siria na 'i'oo to'o ai, gila 'amoe no'o fa'asi'o.

Ma nga 'ola'angaa lo'oo amu te'efou ma nga 'ola iloilo'a lo'oo amu ngaia te'e fusi la'u mola, ma ka 'ato no'o fana 'i'oo 'ani agasia la'u.”

<sup>15</sup> Ma nga ta'a na gila fori 'ola ma gila fa'afori lo'oo, na gila to'o na 'ola'angaa fa'asia 'i Babilon, gila tagila ula lalau suria gila ma'u fa'asia gila ta ngaria la'u mola nga nonifinga ana. Ma gila tagila aani ma tagila kwaimanadai. <sup>16</sup> Ma tagila aani ma gila fata 'ilo'oo,

“Ngaia 'e ria 'e ba'ita,

suria nga ta'a na fanua ba'ita laka'u gila ru'ufia nga ruu le'a lo'oo na forilai 'e ba'ita, ma gila to'o na 'ola iloilo'a lo'oo na forilani 'e ba'ita.

<sup>17</sup> Aia, na alata sisika lo'oo 'ola'angaa aana 'e sui no'o fa'asia.”

Nga ta'a ba'ita lo'oo te'efou na faka, ma nga ta'a na gila leka 'ubulana faka, ma nga ta'a na gila taunga'i 'ubulana nga faka lo'oo, ma nga ta'a lo'oo te'efou na gila taunga'i 'ubulana asi, gila ula lalau

no'o. <sup>18</sup> Ma gila ka o'omae alata gila agasia nga daalana nga eele 'e nulafia 'i Babilon, ma gila ka 'ilo'oo, eta mai na eteetanga, te'efuta fanua ba'ita ngaa'i la'u 'e 'ame 'ilaka'u nga fanua ba'ita lo'oo <sup>19</sup> Ma gila ka bunia nga gouga 'ania makola, ma gila ka aani ma gila ka kwaimanadai ma gila ka fata 'ilo'oo,

“Ngaia 'e ria 'e iiki fana nga fanua ba'ita lo'oo.

Nga ta'a lo'oo te'efou na gila to'o na faka lo'oo,  
gila 'ola'a 'ania nga 'ola'angaa 'i Babilon.

Na alata sisika mola 'ola lo'oo aana te'efou te'e sui no'o fa'asia.”

<sup>20</sup> Mai moru nga ta'a 'i langi lo'oo, tamoru aile'a, suria 'i Babilon 'e fusi no'o. Ma nga ta'a na God, ma nga ta'a ni kwairiinga, ma nga profet lo'oo, tamoru aile'a suria God 'e sufaa no'o tofunu 'ola 'e ria na ngaia 'e agea famooru.

<sup>21</sup> Ma te'e enselo tegela'a ka ngaria nga fou ba'ita ma ka 'ui 'ania 'ubulana asi, ma ka fata 'ilo'oo,  
“Tagila 'ui 'ani'o, nga fanua ba'ita lo'oo 'i Babilon 'ubulana asi, fana te'efuta wane 'e sia agasi'o la'u.

<sup>22</sup> Ma ka 'ato no'o 'agila longoa la'u nga ringena nga hap lo'oo, ma ringena ngunga lo'oo, ma nga 'au, ma nga bungu lo'oo fa'asi'o.

Ma ka 'ato no'o fana te'efuta wane ni taunga'inga 'ani nana'i la'u fe'eni'o.

Ma gila sia longoa la'u ringena te'efuta launge'enilana nga fafangalaa fa'asi'o.

<sup>23</sup> Ma te'efuta uunu 'e sia nula la'u amu.

Ma ka 'ato 'agila longoa la'u ringena te'efuta fafangalaa na fuageninga fa'asi'o.

'I na'o no'o mai, nga ta'a na gila fori 'ola ma 'agila fa'afari, gila ta'a ba'ita na fanua lo'oo 'i wado.

Suria nga kotonga lo'oo amu,

'i'oo kutaa nga ta'a lo'oo te'efou fofona fanua lo'oo 'i wado.

24 God 'e kwatea no'o kwa'ikwa'inga fana nga ta'a 'i Babilon,  
suria na gila laka'u gila kwa'ia nga profet,  
ma nga ta'a na God,  
ma tani ta'a 'e aula ngaa'i la'u na gila kwa'iga fofona fanua lo'oo 'i wado."

## 19

### *Nga enselo 'e foule'enia 'esilana 'i Babilon*

1 'I burina 'ola lo'oo, nau ku longoa nga ringena o'omaenga ba'ita 'ilaka'u ringena nga uguogunga ba'ita 'i langi gila 'ilo'oo,

"Goru baatafea God!

Te'e God no'o na ngaia 'e fa'amoori adauru.

Ma nga latana God 'e ba'ita,

ma ngaia 'e tegela'a 'e iiki!

2 Nga kwaisufaingaa aana 'e kwala'imori ma ka le'a.

Ngaia 'e sufaa no'o noni kwalakwala'a lo'oo fana maenga na ngaia 'e malangadaa nga ta'a fofona fanua lo'oo 'i wado 'ania rianga ana.

Ma God ka kwatea no'o nga kwa'ikwa'inga fana, tofuna ngaia 'e kwa'ia nga ta'a ni taunga'inga na God."

3 Ma gila ka o'omae la'u ma gila ka 'ilo'oo,

"Goru baatafea God!

Nga daalana eele lo'oo 'e do'ofia nga fanua ba'ita lo'oo 'e fane 'i langi gani mai gani."



<sup>4</sup> Ma nga rua akwale'e wane na'ona'o ma fai ai, ma nga fai 'ola momoori lo'oo, gila bobouruuru 'i wado ma gila ka fo'asia God ne'e nana'i na furi'i to'orunga na 'inato'onga aana. Ma gila ka fata 'ilo'oo, "Kiu! Goru baatafea God!"

<sup>5</sup> Ma nga kwale'e 'ola lo'oo 'e talo mai fa'asia furi'i to'orunga na 'inato'onga no'ona, maka fata 'ilo'oo,  
 "Nga ta'a lo'oo te'efou na moru iiri ba'ita na God,  
 ta'a ba'ita ma ta'a sisika, ma nga ta'a ni  
 taunga'inga lo'oo ana,  
 tamoru baatafea God."

*Nga tarifulaa suria Dale'e Sifisifi fe'enia siosi aana*

<sup>6</sup> Mai nau ku longoa la'u nga ringena oguogunga ba'ita ne'e ruruu 'ilaka'u nga rurulana nga ka'o ba'ita, ma ka 'ilaka'u nga loulou ba'ita. Ma nau ku longoa gila fata 'ilo'oo,  
 "Goru baatafea God,  
 tofuna God adauru 'e tegela'a 'e ba'ita, ngaia  
 na Kiingi!

<sup>7</sup> Goru aile'a ba'ita, ma goru ka baatafea nga lataka!  
 Suria ngaia 'e nigi no'o na alata fana nga fafan-galaa na fuageninga na nga dale'e Sifisifi lo'oo,\*  
 ma nga wela geni lo'oo fana 'ani feea ngaia 'e sasari no'o.

<sup>8</sup> Ma God ka kwatea no'o ruu kwakwao'a ne'e fooru ma ka iloilo'a fana lari'i lo'oo fana 'ani ru'ufia."

---

\* **19:7** Tarifulaa lo'oo 'e faate'enia na la Kraes 'e to'oru fe'enia siosi maka agasuria le'a 'ilaka'u wane 'e to'omia 'ani aga le'a suria noni aana.

(Aia, nga fa'aladamilana nga ruu kwakwao'a lo'oo ngaia no'o na 'ola le'a na ta'a na God gila agea.)

<sup>9</sup> Ma nga enselo ka fata 'ilo'oo fagu, “Oi giria 'ola lo'oo: Nanamanga fana nga ta'a na God 'e kwaloga mai fana nga fafangalaa ana fuageninga na dale'e Sifisifi lo'oo.” Ma nga enselo ka fata la'u 'ilo'oo, “Ni alafuunga lo'oo na God, ngaia 'e kwala'imori.”

<sup>10</sup> Nau ku longoa 'ola lo'oo te'efou, ma nau kua bobouruuru 'i 'a'ena enselo no'ona fana 'aku fo'asia. Ma ngaia ka fata 'ilo'oo fagu, “T'oo sia fo'asi nau mola! 'Oi fo'asia God! Suria nau nga wane ni taunga'inga na God lo'oo mola 'ilaka'u la'u mola 'i'oo ma ni wane ni futanga amu na gila tagoto'o na nga to'onga lo'oo la Jisas 'e faate'enia. Tofuna to'onga na la Jisas 'e faate'enia, ngaia 'e kwatea nga ta'a na God lo'oo gila ka kwaifoula'i 'ania nga Fatalana God.”

*Nga wane ne'e nana'i fofona nga hos kwakwao'a*

<sup>11</sup> Mai nau ku agasia 'i langi 'e 'ulasi, ma nau ku agasia nga hos kwakwao'a. Ma nga wane ne'e nana'i 'i fofona gila fa'alataa 'ania 'Wane ne'e Taunga'i Le'a fana God' ma 'To'onga.' Alata ngaia 'e kwaisufai na ta'a ma ka funu, falafala aana 'e odo 'e iiki. <sup>12</sup> Nga maana 'e 'ilaka'u nga meana eele, ma ka to'o na ni 'elegou auaula 'i gouna. Ma ngaia 'e to'o na lata na gila giria na labena, ma te'ingaia no'o ne'e su'asuria. <sup>13</sup> Ma nga ruu lalau lo'oo ana 'e fongu 'ania 'abu. Ma nga latana 'e 'ilo'oo, 'Nga Fatalana God.' <sup>14</sup> Ma nga ta'a auaula na fununga 'i langi gila leka suria. Ma gila ru'ufia ruu kwakwao'a ne'e kwari, ma gila ka nana'i 'i

fofona ni hos kwakwao'a. <sup>15</sup> Ma nga naifi fana fununga 'e ngau 'e iiki 'e ru'u mai fa'asia 'ubulana ngiduga fana 'ani talariufia 'ania ni ma'e fanua ba'ita lo'oo te'efou. Ma ngaia te'e ba'ita fafiga fe'enia ngenge'angaa. Ngaia te'e tagale'enia nga marimae aana 'ania nga ogarianga, maka 'ilaka'u nga wane 'e memea nga grep 'i 'ubulana nga 'ola fana memelana nga grep fana waen. <sup>16</sup> Nga lata na gila giria suria nga ruu lalau ana ma suria nga 'a'aena 'e 'ilo'oo, 'Nga Kiingi fafia nga ta'a kiingi te'efou, ma nga Alafa fafia nga alafa te'efou.'

<sup>17</sup> Mai nau ku agasia nga enselo 'e ula 'i 'ubulana nga sisina. Ma ngaia ka o'omae fana nga langasi lo'oo na gila lofo 'ubulana lalo maka 'ilo'oo, "Moru leka mai, 'amoru ugu na nga fafangalaa ba'ita na God. <sup>18</sup> Moru leka mai, 'amoru 'ania nga labena nga kiingi lo'oo, ma nga ta'a na'ona'o na fununga, ma nga ta'a na fununga, ma nga hos, ma nga ta'a lo'oo na gila nana'i fofona nga hos lo'oo, ma nga ta'a lo'oo te'efou, nga ta'a ni taunga'inga tago, ma nga ta'a gila arube, ma nga ta'a na'ona'o, ma nga ta'a sisika."

<sup>19</sup> Mai nau kua agasia nga 'ola 'e kwasila laka'u, ma nga kiingi fofona fanua lo'oo 'i wado, ma nga ta'a na fununga aga, gila ka ugu mai fana nga fununga fe'enia nga wane ne'e nana'i 'i fofona nga hos kwakwao'a ma nga ta'a ni fununga 'e aula aana. <sup>20</sup> Ma gila ka gemasia nga 'ola 'e kwasila laka'u fe'enia nga profet na kotonga ne'e agea ni 'ola ni 'alefongaa lo'oo fana nga 'ola 'e kwasila laka'u. (Ni 'ola ni 'alefongaa no'ona 'e kotofia nga ta'a na gila to'o na nga ma'etooto na 'ola 'e kwasila lo'oo ma nga ta'a na gila fo'asia nga nununa.) Ma

nga 'ola 'e kwasila no'ona fe'enia nga profet na kotonga laka'u, gila 'ui 'ania 'agaa'a 'i 'ubulana nga kiru na eele ne'e nula 'ania salfa. <sup>21</sup> Ma nga naifi laka'u 'e ru'u mai fa'asia nga ngiduna nga wane laka'u 'e nana'i 'i fofona nga hos kwakwao'a maka kwa'ia nga ta'a na fununga auaula aaga. Ma nga langasi gila ka leka mai, ma gila ka 'ania nga marikona labega leleka ma gila ka bote no'o.

## 20

### *Nga te'e to'oni (1,000) farisi*

<sup>1</sup> Mai nau ku agasia la'u nga enselo 'e sifo mai fa'asia 'i langi, ma ka dau na nga seni ba'ita fe'enia nga kii na nga kiru usu laka'u. <sup>2</sup> Ma ngaia ka gemasia nga me'e waa ba'ita laka'u gila fa'alataa 'ania la Saetan, ma ka gau fafia suria nga te'e to'oni (1,000) farisi. <sup>3</sup> Ma nga enselo no'ona ka 'ui 'ania 'i 'ubulana nga kiru no'ona ma ka fono 'usia, fana ngaia 'e sia kotofia la'u nga ta'a lo'oo, leleka ma nga to'oni (1,000) farisi no'ona ka sui. Ma burina alata no'ona, tagila rubea la'u fana te'e alata sisika.

<sup>4</sup> Mai nau ku agasia ni furi'i nana'inga na 'inato'onga ngaa'i la'u. Ma nau ku agasia la'u mola nga mangona ta'a lo'oo na gila kwa'iga tofuna gila foule'enia nga to'onga ala Jisas 'e faate'enia ma nga fatalana God. Gila 'ame fo'asia nga 'ola momoori kwasila laka'u ma nga nununa, ma gila 'ame ngaria nga ma'etooto na nga 'ola 'e kwasila no'ona 'i maana dalaga 'amoe ma nga nimaga. Gila momoori la'u na alata no'ona, ma God 'e alamiga 'agila to'oru na ni furi'i to'orunga na inato'onganga lo'oo. Gila ka ba'ita fe'enia la Jisas

Kraes suria nga te'e to'oni (1,000) farisi. <sup>5</sup> Ngaia na etalana nga tata'enga fa'asia nga maenga. (Aia, ma gule'e ta'a ngaa'i lo'oo na gila mae no'o, gila sia moori la'u leleka ma nga to'oni farisi no'ona ka sui.) <sup>6</sup> Nga ta'a lo'oo na gila momoori na nga etana tata'enga fa'asia nga maenga, tagila aile'a ba'ita, ma tagila to'o na nga nanamangaa. Tofuna nga ruana maenga 'e sia nigi mola aga. Mai gila na nga fataabu na God ma la Jisas Kraes, ma gila ba'ita fe'enia la Jisas Kraes suria nga to'oni farisi.

### *Gila rubea la Saetan*

<sup>7</sup> 'I burina nga to'oni (1,000) farisi lo'oo 'e sui, gila tagila rubea la Saetan fa'asia 'ubulana lokafu. <sup>8</sup> Ma ngaia te'e leka fana nga kotofilana ta'a fofona fanua lo'oo te'efou 'ubulana fanua lo'oo 'i wado. Ngaia lo'oo na orioritana ta'a na gila fa'alataa 'ania la Gog ma la Magog. La Saetan te'e oguga mai fana nga fununga, ma tagila aula 'e iiki 'ilaka'u nga furufuruna oone ne'e nana'i suria nga asi. <sup>9</sup> Gila tagila tagafia fofona fanua lo'oo 'i wado te'efou, ma tagila ula 'afuia lefu na ta'a na God gila nana'i ai ma nga fanua ba'ita 'i Jerusalem na God 'e kwaimaa fai. Ma nga eele te'e sifo mai fa'asia 'i langi maka nulafiga. <sup>10</sup> Ma la Saetan nga wane ne'e kotofiga, God te'e 'ui 'ania 'ubulana nga kiru na eele ne'e nula 'ania salfa, lefu laka'u God 'e 'ui 'ania la'u mola nga 'ola momoori kwasila laka'u ma nga profet na kotonga ai 'i na'o. Ma gila tagila nana'i 'ania nonifinga gani mai logo furifuri.

### *Nga kwaisufaingaa 'i'isi*

<sup>11</sup> Mai nau ku agasia nga furi'i to'orunga kwak-wao'a ne'e ba'ita. Ma nau ku agasia la'u mola nga

wane ne'e nana'i 'i fofona. Nga fanua lo'oo 'i wado ma nga lalo, gila 'akwa no'o fa'asia, ma te'efuta wane 'ame agasia no'o nga fanua lo'oo 'i wado ma nga lalo. <sup>12</sup> Mai nau ku agasia la'u mola nga ta'a gila mae te'efou, na gila ba'ita ma gila ka sisika, gila ula 'i na'ona furi'i to'orunga na 'inato'onga no'ona. Ma God ka 'ulasia la'u mola nga buka na mooringa. Ma ka 'ulasia nga buka ngaa'i la'u, nga buka ne'e to'o na girigiringa suria 'olataa na ta'a te'efou gila agea alata gila momoori. Ma God ka sufaa nga ta'a gila mae suria 'ola na gila agea na gila giria 'ubulana nga buka no'ona. <sup>13</sup> Ma, nga ta'a na gila mae 'ubulana nga asi gila ka moori la'u mola. Ma nga ta'a na gila nana'i 'ubulana nga fanua na maenga, gila ka moori la'u mola. Ma God ka sufaa nga ta'a no'ona te'efou 'ania 'ola te'efou na gila agea 'i na'o. <sup>14</sup> Ma God ka 'ui 'ania nga maenga ma nga fanua na maenga 'ubulana nga kiru na eele. (Aia, ma nga kiru no'ona na eele ngaia na ruana maenga.) <sup>15</sup> Ma ni dai na latana 'ame nana'i 'ubulana nga buka na mooringa, God ka 'ui 'ania la'u mola 'ubulana nga kiru na eele no'ona.

## 21

*Nga fanua fooru 'i langi ma nga fanua fooru lo'oo 'i wado*

<sup>1</sup> Mai nau ku agasia nga fanua fooru 'i langi ma nga fanua fooru lo'oo 'i wado. Nga fanua 'i langi eteeta ma nga fanua lo'oo 'i wado eteeta ma nga asi 'e nagwa no'o ma gila ka 'amoe no'o. <sup>2</sup> Ma nau ku agasia 'i Jerusalem fooru 'e abu 'e sifo mai fa'asia God 'i langi. Ma gila sasaria, 'ilaka'u

nga nonifooru na gila eelea fana ngaia 'ani daria nga alakwa fooru ana. <sup>3</sup> Mai nau ku longoa nga kwale'e 'ola ba'ita ka fata mai fa'asia nga furi'i to'orunga na 'inato'onga aana maka 'ilo'oo, “Aga madi, nga fanua ala God 'e nana'i no'o fe'enia nga ta'a lo'oo. Ma ngaia te'e nana'i fe'eniga ma gila nga ta'a aana no'o. Ma God 'i talana te'e nana'i fe'eniga, ma ngaia no'o na God aga. <sup>4</sup> Ma ngaia te'e 'usua kafukafu na aaninga fa'asia nga maaga. Nga maenga, ma nga kwaimanadainga, ma nga aaninga, ma nga nonifiinga te'e 'amoe no'o, suria ni 'ola 'ua lo'oo 'e sui no'o.”

<sup>5</sup> Ma nga wane ne'e to'oru na furi'i nana'inga na 'inato'onga ka fata 'ilo'oo, “Nga alata lo'oo, nau ku launge'eni fooru no'o na ni 'ola lo'oo te'efou.” Ma ngaia ka fata la'u mola 'ilo'oo fagu, “Oi giria 'ola lo'oo, suria alafuunga lo'oo 'e kwala'imori, ma ngaia 'e to'omia fana fito'onga ai.” <sup>6</sup> Ma ngaia 'e fata 'ilo'oo, “Ni 'ola no'ona te'efou 'e sui no'o lo'oo! Nau na eteetanga ma nga fa'asuilana nga 'ola lo'oo te'efou. Ma ni dai ne'e maarigo'u, nau taku kwate tago na nga ma'e ka'o na mooringa fana, ma ngaia 'e sia foria mola.” <sup>7</sup> Ma te'efuta wane na ngaia 'ame rugate'enia fito'onga ana, ngaia te'e to'o na ni 'ola le'a lo'oo. Mai nau na taku God ana ma ngaia na wela agu. <sup>8</sup> Aia, nga ta'a na gila 'akwa tofuna gila ma'u, ma nga wane na gila rugasia nga fito'onga aaga, ma nga ta'a na gila agea 'ola 'e ria, ma nga wane ne'e kwa'ia wane, ma nga ta'a na gila agemani'a, ma nga ta'a gegelema, ma nga ta'a na gila fo'asia nga god na 'ame to'o, ma nga ta'a na kotonga lo'oo te'efou, lefu faga na 'ubulana kiru lo'o'ori na eele ne'e nula 'ania salfa. Ma ngaia na

ruana maenga.

### *Nga Jerusalem fooru*

<sup>9</sup> Ma te'e enselo na fiu enselo laka'u gila to'o na fiu teteu 'ola na kwa'ikwa'inga 'i'isi, 'e leka mai te'agu, ma ka fata 'ilo'oo, “Oi leka mai, nau taku faate'enia famu nga wela geni na gila sasaria fana 'ani feea nga dale'e Sifisifi lo'oo.” <sup>10</sup> Ma nga Anoe 'ola Abu 'e ru'ufi nau, ma nga enselo 'e talai nau maka ngari nau fana gouna nga me'e busu ne'e fane iiki. Ma ngaia ka faate'enia fagu nga fanua 'e abu 'i Jerusalem ne'e sifo mai fa'asia God 'i langi.

<sup>11</sup> Ma nga kwangakwanganga na God 'e kwatea ma ngaia ka iloilo'a ba'ita no'o. Nga fanua ba'ita no'ona 'e iloilo'a iiki 'ilaka'u nga fou na forilai 'e ba'ita na gila fa'alataa 'ania nga jaspaa, ma ka iloilo'a 'ilaka'u nga ilanunu na gila iiria 'ania nga kristel. <sup>12</sup> Ma nga fanua ba'ita no'ona 'e to'o na lalafou ba'ita ne'e fane 'afuia, ma nga akwale'e sinamaa ma ruaai, ma nga akwale'e enselo ma ruaai na gila folo 'afuia nga sinamaa no'ona. Ma nga latana akwale'e fufutanga ma ruaai na ta'a 'i Israel na gila giria na nga akwale'e sinamaa ma ruaai no'ona. <sup>13</sup> Nga akwale'e sinamaa ma ruaai na lalafou no'ona gila nana'i garigaria nga fanua ba'ita no'ona, nga oru sinamaa ngaa'i gula na tata'elana sisina, ma nga oru sinamaa ngaa'i ngai gula na sulana sisina, ma nga oru sinamaa ngaa'i ngai gula 'ala'a, ma nga oru sinamaa ngaa'i lau ngai gula 'aisifo. <sup>14</sup> Nga lalafou 'afuia nga fanua ba'ita no'ona gila launge'enia fofona nga akwale'e fou ma rua ai. Aia, nga lataga na akwale'e wane



ma ruaai ni kwairiinga na nga dale'e Sifisifi na gila giria fofona ni fou no'ona.

<sup>15</sup> Ma nga enselo lo'oori 'e fata fe'eni nau, ngaia 'e dau na nga ma'e 'ai fana fa'aladanga na gila launge'enia 'ania gol fana nga fa'aladamilana nga fanua ba'ita no'ona, ma nga sinamaa, ma nga lalafou. <sup>16</sup> Nga tekwalana nga fanua ba'ita no'ona 'e tooto'o te'efou mola. Nga enselo no'ona ka fa'aladamia nga fanua ba'ita no'ona 'ania ma'e 'ai lo'oori, ma ka su'asuria nga tekwalai, ma nga afolalai, ma nga tata'elai 'e tooto'o te'efou mola, nga 2,400 kilometers lo'oo gila te'efou no'o.\*

<sup>17</sup> Nga enselo lo'oori ka fa'aladamia nga lalafou ma ka su'asuria ngaia 'e nigi na nga oru akwale'e tafanga.† (Nga enselo ngaia 'e fa'aladamia 'ilaka'u dauru alata goru fa'aladamia nga 'ola.) <sup>18</sup> Nga lalafou lo'oo gila launge'enia 'ania nga fou gila fa'alataa 'ania jaspaa, ma nga fanua ba'ita no'ona gila launge'enia 'ania nga gol ne'e iloilo'a 'ilaka'u nga ilanunu. <sup>19</sup> Aia, ma nga fou ni lafaringa na lalafou lo'oo na fanua ba'ita no'ona, gila eelea 'ania nga fou na forilani 'e ba'ita te'efou no'o. Nga etana fou ni lafaringa, gila fa'alataa 'ania nga jaspaa. Nga ruana fou, gila fa'alataa 'ania nga safaea. Nga oruna fou, gila fa'alataa 'ania nga aget. Nga faina fou, gila fa'alataa 'ania nga emaral. <sup>20</sup> Nga nimana fou, gila fa'alataa 'ania nga oniks. Nga onona fou, gila fa'alataa 'ania nga karnelian. Nga fiuna fou, gila fa'alataa 'ania nga kats. Nga kwaruna fou, gila fa'alataa 'ania nga beril. Nga

---

\* **21:16** Alafuunga Grik ngaia iiria akwale'e stadia ma rua to'oni (2,000) ai. † **21:17** Tata'elai 65 mita

mulena fou, gila fa'alataa 'ania nga topas. Nga tangafuruna fou, gila fa'alataa 'ania nga kalkedoni. Nga akwala maka eta na fou, gila fa'alataa 'ania nga turkois. Ma nga akwale'e fou ma rua ai, gila fa'alataa 'ania nga ametist. <sup>21</sup> Ma nga akwale'e sinamaa ma ruaai lo'oo gila launge'enia 'ania nga akwale'e fou ma ruaai ne'e forilai 'e ba'ita iiki na gila fa'alataa 'ania perl. Te'e me'e perl momola fana te'e sinamaa. Ma nga tala 'ubulana nga fanua ba'ita no'ona gila launge'enia 'ania nga gol ne'e iloilo'a 'e 'ilaka'u ilanunu.

<sup>22</sup> Nau ku 'ame agasia no'o nga 'Ifi Abu na God 'ubulana nga fanua ba'ita no'ona, tofuna God ne'e ba'ita ma nga dale'e Sifisifi no'ona, gaa'a no'o na'a nga 'Ifi Abu no'ona. <sup>23</sup> Na fanua ba'ita no'ona ngaia 'ame siria la'u nga sisina 'amoe ma nga singari fana 'ani lala 'ubulai, tofuna nga kwangak-wanganga na God no'o ne'e lala 'ubulai, ma nga dale'e Sifisifi no'ona na uunu ai. <sup>24</sup> Nga ta'a fofona fanua lo'oo 'i wado gila ka nana'i 'ubulana lalanga lo'oori, ma nga kiingi lo'oo te'efou gila ngaria nga 'ola'angaa fana 'ubulai. <sup>25</sup> Ma ni sinamaa lo'oo na nga fanua ba'ita lo'oo te'e 'ulasi talau ma gila sia fono la'u 'usiga, tofuna te'efuta logo 'e 'amoe 'i no'ona. <sup>26</sup> Ma gila tagila ngaria mai nga 'ola'angaa ma ni 'ola 'e le'a na nga fanua lo'oo te'efou fofona fanua lo'oo 'i wado fana 'ubulana nga fanua ba'ita lo'oo. <sup>27</sup> Aia, ma ni 'ola 'e ria ma ta'a na gila agea 'ola ni mailangaa ma ta'a na kotonga tagila sia ru'u mola 'ubulana nga fanua ba'ita lo'oo. Tafe'ua ma te'igila no'o nga ta'a na gila giria nga lataga 'ubulana nga buka na mooringa na nga dale'e Sifisifi na gila tagila ru'u 'ubulana nga fanua ba'ita

lo'oo.

## 22

### *Nga ka'o ni mooringa*

<sup>1</sup> Nga enselo laka'u ka faate'enia fagu nga ka'o na nga mooringa ne'e iloilo'a maka 'ilaka'u nga ila-nunu. Ngaia 'e buasa mai fa'asia furi'i to'orunga na 'inato'onga na God ma nga dale'e Sifisifi laka'u, <sup>2</sup> ma ka afe mai dalototo'o na tala ne'e riu 'ubulana nga fanua ba'ita lo'oo. Ma nga 'ai ni mooringa, na gila ula rua gula na ka'o no'ona, gila fungu 'ania lodona 'ai furifuri mola suria akwale'e singari ma ruaai 'ubulana te'e farisi. Ngaia 'e fungu na te'e alata 'ubulana singari te'efou, ma nga kabana 'ai no'ona gila ka ngaria fana nga gulalana nga ta'a na nga fanua ba'ita no'ona. <sup>3</sup> Aia, ma nga 'ola na God ngaia 'e ma'asini te'enia, gila 'ame nana'i 'ubulana fanua ba'ita no'ona.

Nga furi'i to'orunga na 'inato'onga na God ma nga dale'e Sifisifi 'e nana'i 'ubulana nga fanua ba'ita no'ona, ma nga ta'a ni taunga'inga no'ona gila ka fo'asia. <sup>4</sup> Ma gila tagila agasia maana God, ma ngaia ka giria no'o latana 'i maana dalaga. <sup>5</sup> Ma te'efuta logologo'angaa ka 'amoe no'o 'i no'ona, ma gila 'ame siria no'o nga uunu ka 'amoe ma nga lalanga na sina, tofuna God no'o na ngaia nga lalanga aga, ma gila ka ba'ita no'o fe'enia gani mai gani.

### *Nga nigilana mai la Jisas*

<sup>6</sup> Ma nga enselo ka fata 'ilo'oo fagu, "Alafuunga lo'oo 'e kwala'imori, ma alafuunga lo'oo 'e to'omia fana fito'onga ai. God ne'e kwatea mai nga Anoe

'ola ana fana nga profet lo'oo, ngaia ne'e kwatea mai nga enselo ana fana 'ani faate'enia fana nga ta'a ni taunga'inga na 'ola na te'e nigi 'aferu mai lo'oo."

<sup>7</sup> Ma la Jisas ka fata 'ilo'oo, "Moru gwalongo, nau taku ori 'aferu mai. Nanamanga fana nga ta'a na gila lo'o suria nga girigiringa abu lo'oo 'ubulana nga buka lo'oo."

<sup>8</sup> Nau la Jon na nau ku longoa ma nau ku agasia nga 'ola lo'oo te'efou. Ma alata nau ku longoa ma nau ku agasia nga 'ola lo'oo, nau ku bobouruuru 'i na'ona 'a'aena nga enselo na ngaia 'e faate'enia nga 'ola no'ona fagu, fana 'aku fo'asia. <sup>9</sup> Ma ngaia ka fata 'ilo'oo fagu, "T'oo sia agea mola! Nau nga wane ni taunga'inga lo'oo mola, 'ilaka'u la'u mola 'i'oo. Nau 'ilaka'u la'u mola profet, na 'i'oo futa fe'eniga, ma nga ta'a lo'oo te'efou na gila lo'o suria nga alafuunga lo'oo 'ubulana nga buka lo'oo. 'Oi fo'asia God."

<sup>10</sup> Ma ngaia ka fata la'u 'ilo'oo fagu, "T'oo sia na'agonia mola nga girigiringa lo'oo na God 'ubulana nga buka lo'oo. Suria ngaia 'e galangi 'ani nigi no'o na alata ni 'ola lo'oo te'e nigi mai. <sup>11</sup> Nga wane ne'e agea rianga maka to'o na manatanga fana rianga, ngaia 'ani dau ngasi fana agelana 'ola ne'e ria no'ona. Ma ni dai ne'e odo ma ka agea ni 'ola ne'e le'a, ngaia te'e dau ngasi na 'ola ne'e odo no'ona, ma ka agea nga 'ola 'e le'a te'efou."

<sup>12</sup> Ma la Jisas 'e fata maka 'ilo'oo, "Moru gwalongo, nau taku ori 'aferu no'o mai. Nau taku ngaria no'o mai nga susuganga agu fe'eni nau, fana 'aku kwatea fana ta'a te'efou tofunu 'ola

na gila agea. <sup>13</sup> Nau no'o na eteetanga ma nga fa'asuilana nga 'ola lo'oo te'efou.

<sup>14</sup> “Nanamanga fana nga ta'a na gila narufia nga ruu aga 'e fooru, fana 'agila to'omia 'anilana lodona nga 'ai na mooringa, ma gila ka ru'u na nga sinamaa 'ubulana nga fanua ba'ita lo'oo. <sup>15</sup> Ma nga ta'a na gila agea nga 'ola ni mailangaa lo'oo, ma nga ta'a na gila gegelema, ma nga ta'a na gila agemani'a, ma nga ta'a na gila kwa'ia ta'a, ma nga ta'a na gila fo'asia nga god 'ame to'o, ma nga ta'a na gila koto, tagila nana'i 'i maa fa'asia 'ubulana nga fanua ba'ita no'ona.”

<sup>16</sup> Ma la Jisas ka fata la'u 'ilo'oo, “Nau la Jisas lo'oo, nau ku kwatea kau nga enselo agu 'ani kwairii 'ania 'ola lo'oo famooru nga ta'a na gila tagoto'o. Nau na nga wane na nga orioritana Kiingi Defete. Ma nau na nga fe'e buruburu na gila fa'alata 'ania fafanela ne'e tata'e mai 'usu'usugani na lalalana 'e folaa 'e iiki.”

<sup>17</sup> Ma nga Anoe 'ola Abu fe'enia nga lari'i fooru, gala ka fata 'ilo'oo, “Oi leka mai.”

Kiu, ma ni dai na gila longoa nga buka lo'oo, gila 'agila fata la'u mola 'ilo'oo, “Oi leka mai.”

Ni dai ne'e maarigo'u ma ka siria ngarilana ka'o ni mooringa, leka mai moko ngari tago na nga ka'o na mooringa firi lo'oo.

<sup>18</sup> Nau la Jon, nau ku fata tegela fana ta'a lo'oo te'efou na gila longoa fatalana God 'ubulana nga buka lo'oo. Lauta te'efuta wane 'e rudagou la'u na te'efuta 'ola matari fe'enia, God te'e rudagou la'u mola na nga kwa'ikwa'inga na gila fata suria 'ubulana nga buka lo'oo fana. <sup>19</sup> Ma lauta te'efuta wane 'e lafua te'efuta 'ola fa'asia nga alafuunga na

God 'ubulana nga buka lo'oo, God te'e lafua fa'asia nga 'ai na mooringa, ma nga 'ola le'a na nga fanua abu ba'ita na gila fata suria 'i 'ubulana nga buka lo'oo.

<sup>20</sup> La Jisas, nga wane ne'e fata suria nga 'ola lo'oo te'efou, ngaia 'e fata 'ilo'oo, “Ngaia 'e kwala'imori 'e iiki! Nau taku leka 'aferu mai!”

Kiu, Alafa Jisas, leka no'o mai!

<sup>21</sup> Nau ku fo'a fana nga Alafa la Jisas Kraes 'ani kwatea nga kwailaeta'afinga famooru te'efou. Kiu.

**Fatalana God**  
**The New Testament in the Kwaio language of the**  
**Solomon Islands**  
**Niu Testament long langguis Kwiaio**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kwaio

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Bible Society of the South Pacific

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

44896ada-0d8e-5039-8003-04cd19377952